

نسيم اسلام

سال اول | شماره اول
بهمن ۱۳۹۷ | جمادی الثاني ۱۴۴۰ هـ ق

نشریه فرهنگی - مذهبی طلاب مدرسه دارالقرآن سراوان

یادداشت سردبیر | قرآن و سیرت نبوی | صحابه و تاریخ | جامعه اسلامی
| گفتگو | ردشبهات اسلام ستیزان | جهان اسلام | معرفی نرم افزار

معرفی کوتاه مدرسه دارالقرآن سراوان

مدرسه دارالقرآن سراوان یکی از مدارس فعال شهر سراوان در سال تحصیلی جاری با بیش از ۳۹۰ طلبه در دو شعبه برادران و خواهران فعالیت می کند. ۳۰ نفر به عنوان استاد و پرسنل خدماتی در این حوزه مشغول خدمت هستند. تاکنون بیش از ۲۲۰ نفر به عنوان فاضله علوم دینی و حافظ قرآن از این مدرسه فارغ التحصیل شده اند.

مدرسه دارالقرآن در نظر دارد برای فعالیت تخصصی تر و رفع کمبود مکان برای کلاسهای تخصصی و همچنین نبود مسجد در این حوزه، پروژه ساختمانی جدید این حوزه را که شامل کلاسهای تخصصی علوم دینی و مسجد می باشد، اجرا کند. لذا از همه خیرین عزیز برای سهمی شدن در این اجر معنوی دعوت به عمل می آید.

شماره کارت بانک کشاورزی (به نام مدرسه): ۶۰۳۷۷۰۱۱۴۱۳۹۸۸۰۷
شماره کارت بانک ملی (به نام مدیر مدرسه): ۶۰۳۷۹۹۷۱۲۴۴۶۹۲۳۱

نیم اسلرم

نشریه فرهنگی - دینی
طلاب مدرسه دارالقرآن

سال اول / شماره اول /
بهمن ماه ۱۳۹۷ / جمادی الثانی
۱۴۴۰ هـ ق

سر دبیر:

مولوی حبیب الله سپاهی

هیئت تحریریه:

عبدالرحمان نورزهی

خالد شیخ زاده

یاسر سابکزی

سعید درویش

قاری محمد سپاهی

داود دهواری

محمد دهواری

مرتضی سپاهی

مراد محمد گمشادزی

بیت الله هوتی

ابراهیم بلوچی

اسلم کدخدایی

یعقوب بارانزهی

مسعود پرکی

عبدالرزاق حسن زهی

عبدالرزاق دهواری

عبدالقنی سپاهی

علی سابکزی

عبدالحق سپاهی

شاکر بلوچزی

ارسلان سپاهی

یونس درازهی

شهاب الدین مالکی

حروفچین و ویراستار:

شاکر بلوچزی

عبدالحق سپاهی

مدیر داخلی:

خالد شیخ زاده

طراح جلد و صفحه آرا:

عبدالحق سپاهی

تصویر جلد:

ساختمان مدرسه دارالقرآن سراوان

یادداشت سردبیر / مولوی حبیب الله سپاهی

قرآن و سیرت نبوی

قرآن وسیله نجات / عبدالرحمان نورزهی

قرآن و سیرت نبوی

اعجاز آیات قرآن کریم ... / خالد شیخ زاده

قرآن و سیرت نبوی

ویژگیهای سیرت نبوی / یاسر سابکزی

قرآن و سیرت نبوی

آموزه های پیامبر ﷺ در عرصه سیاست و قیادت / سعید درویش

قرآن و سیرت نبوی

اهمیت فراگیری علم تجوید / قاری محمد سپاهی

قرآن و سیرت نبوی

زهد و تصوف ؛ راه نجات از فتنه ها / داود دهواری - محمد دهواری

صحابه و تاریخ

صلح حدیبیه ؛ فتح المبین / مرتضی سپاسی - مرادمحمد گمشادزی

صحابه و تاریخ

معاویه بن ابی سفیان ؓ / بیت الله هوتی - ابراهیم بلوچی

صحابه و تاریخ

ما صحابه را دوست داریم ؛ زیرا ...

صحابه و تاریخ

نگاهی گذرا به پیشروی اسلام در طول تاریخ / اسلم کدخدایی

جامعه اسلامی

اقتصاد اسلامی / یعقوب بارانزهی

جامعه اسلامی

شیخ الحدیث مولانا محمدیوسف ؒ ... / مسعود پرکی

جامعه اسلامی

نقش والدین در تربیت فرزندان / عبدالرزاق حسن زهی-عبدالرزاق دهواری

جامعه اسلامی

ترک دعوت ؛ مرگ تدریجی امت / یونس درازهی - ارسلان سپاهی

گفتگو

نصایح ارزشمند برای طلاب ارجمند / در گفتگو با مولانا اسحاق سپاهی

رد شبهات

ردی بر اسلام ستیزان / عبدالغنی سپاهی

رد شبهات

تکرار اندیشه غریبان / علی سابکزی

رد شبهات

حج مظهر اقتدار و وحدت مسلمانان / عبدالحق سپاهی

جهان اسلام

محمدصلاح - پادشاه مسلمان آنفیلد / شهاب الدین مالکی

جهان اسلام

از گوشه و کنار جهان اسلام

معرفی نرم افزار

معرفی نرم افزار جامع «الکتب التسعه»

استان سیستان و بلوچستان - سراوان
خیابان دارالقرآن - مدرسه دارالقرآن

شماره تلفن: ۰۵۴ - ۳۷۶۴۱۵۰۰
شماره تلفن همراه: ۰۹۱۵۱۹۸۹۳۸۷

پایگاه اینترنتی مدرسه دارالقرآن سراوان
www.Darulquran.ir

یادداشت سردبیر

مولوی حبیب الله سپاهی | استاد مدرسه دارالقرآن سراوان

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَعَزَّنَا بِالْإِسْلَامِ وَنُصَلِّي وَنُسَلِّمُ عَلَى أَطْيَبِ الْخَلْقِ وَأَشْرَفِ الْمُرْسَلِينَ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالتَّسْلِيمُ.

ای اسلام ای دین جاویدان ای راحت پر ز جود و توان
دور از تو اندیشه بدان پاینده هستی و جاودان

اساس دین اسلام بر دعوت مردم به یکتاپرستی است. در این راستا پیامبر اسلام ﷺ مأمور ابلاغ تعالیم الهی به مردم بود. این مأموریت تنها از راه فراخواندن آنان همراه با استدلال های منطقی بود، نه با جنگ و خشونت. قرآن کریم در این باره می فرماید: «ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ» (با حکمت و اندرز نیکو، به راه پروردگارت دعوت نما! و با آنها به روشی که نیکوتر است، استدلال و مناظره کن). «قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَى بَصِيرَةٍ» (بگو: این راه من است (و راه پیروانم) همگان را در عین بصیرت به سوی خدا می خوانم). اساساً هیچ پیامبری دین خود را بر مردم تحمیل نکرده است و پیامبران مأمور رساندن تعالیم الهی به مردم بوده اند، نه تحمیل آن. بعد از گذشت چهارده قرن از دوران پیامبر اسلام ﷺ امروزه می بینیم بشر در بدترین شکل ممکن دلبسته، وابسته و فریفته دنیا گردیده به طوری که این وابستگی منجر به انجام انواع فساد و گناهان بیشماری شده که نتیجه آن جز تاریکی و سرگردانی و هلاکت چیز دیگر نمی باشد.

امروزه میلیاردها انسان از نعمت دین اسلام و لطف و صفای آن محرومند! چه شده است که امروزه دین محمد ﷺ غمخواری ندارد؟! چه شده است که اسلام عزیز بی یار و یاور است؟! مسلماً تنها جوابی که در ذهن انسان با منطق و عقل مند خطور می کند، فراموش کردن هدف زندگی است؛ آنجائی که پروردگار عالم می فرماید: «وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ» (و ما نیافریدیم جن و انسان را مگر برای عبادت) از مهم ترین اهداف دین اسلام، سعادت بشر در دنیا و آخرت (تنها در گرو خداشناسی و خداپرستی) است و این بزرگترین وظیفه انبیاء در قبال ملت ها بوده و ما نیز همین وظیفه را برعهده داریم. امیدوارم برای این هدف عالی و متعالی همه ی ما نعره ایمانی «اینقص الدین و انا حی» (آیا در دین خدا کمی و نقصان بیاید و من زنده باشم؟) را سر داده و برای پاسبانی از دین عزیزمان سر تا پا جان فدا باشیم.

این مجله با عنوان "نسیم اسلام" توسط طلابی که ابتدا از مدرسه دینی دارالقرآن سراوان شروع به تحصیل نموده اند و پس از آن به مدارس دینی سراسر استان رفته اند و هم اکنون در آن مدارس مشغول تحصیل هستند، نوشته شده است. این مجموعه طلاب با توجه به ارتباط نزدیکی که تاکنون با مدرسه دارالقرآن دارند، نشریه خود را تحت عنوان "نشریه طلاب دارالقرآن" و با همکاری امور کامپیوتری این مدرسه منتشر نموده اند.

قرآن وسيله نجات

عبدالرحمن نورزهی | طلبه فعلی عین العلوم گشت

و بلکه حیات بخش و زنده کننده جسم‌های بی‌جان درآمد. چه چیزی باعث شد این تحول ناگهانی که دنیا را متحیر و مبهوت کرده بود به وجود آید؟

باید بگوییم عامل این تحول عظیم تنها وجود حضرت محمد ﷺ و قرآنی بود که از جانب خداوند بر او نازل شد، قرآنی که آن را قانون خود و امتش قرار داد و به عنوان مرجع و امامی معرفی نمود که باید تمام کار و امور خود و پیروانش بر اساس آن انجام گیرد، این امر موجب چنان تغییر و تحولاتی گردید که حتی اگر با جدیت و تلاش فراوان قلم‌ها و استعداد‌های خود را به کار گیریم نمی‌توانیم قسمتی از آن را توصیف کنیم، چه برسد به اینکه به فکر توصیف همه آن‌ها باشیم. این ملت به وسیله قرآن زنده گردید و به حرکت درآمد و به وسیله قرآن آگاه و هوشیار شد و امتی منسجم و جامعه‌ای متشکل را به وجود آورد، تخریب و نوسازی‌اش را کلاً تحت رهبری و راهنمایی قرآن انجام داد؛ از این جهت قرآن را باید روح و حیات این امت و رمز وجودی و نگهدارنده آن به شمار آورد.

اما امروز با وجود این قرآن ما در چه موقعیتی قرار داریم؟ دلیل این فاصله زیاد که میان ما و قرآن ایجاد شده است از چیست؟

رهبران مخلص نا امید گشته‌اند و توده‌ی مسلمانان هم در این میان در عذابند و چاره درد را نمی‌شناسند، می‌نالند ولی محل درد را تشخیص نمی‌دهند، به حرکت در می‌آیند اما نظمی ندارند، احساس دارند ولی بی‌رویه است، حرف می‌زنند ولی به دور از خیرخواهی است، نگاه می‌کنند اما در تاریکی و بدون نور هستند، در تلاشند اما تلاششان با عقل همراه نیست، این بالای عظیم، این حادثه هولناک و این وضع عجیب، امت را به ذلت و خواری انداخته و آن را به سقوط و انحطاط کشانده تا جایی که از حیات هستی خود به شک افتاده و از خود مأیوس و دل‌سرد شده است. چرا این امت نگاه می‌کند ولی نمی‌بیند، لمس می‌کند ولی قدرت تشخیص ندارد، احساس می‌نماید اما قدرت درک ندارد، حرف می‌زند ولی عمل نمی‌کند، کدام یک از نعمت‌هایش ربوده شده؟ کدام یک از رگ‌هایش قطع شده؟ چه اختلالی در اجزایش رخ داده؟

سیاس و ستایش‌خدایی را که قرآن را از فیض رحمتش نازل کرده و آن را پیشوا و راهنمای عاشقان قرب و وصال بارگاهش قرار داده است و درود و سلام بر برگزیده مخلوقاتش و آورنده پیام خداوند برای همگان، محمد ﷺ پیامبر انس و جن و بر طرفداران و پیروانش باد تا آخر زمان. قرآن چراغ دل‌هایی است که از گلستان آن قدم می‌گذارند، بهار قلب‌هایی است که در گلزار آن گل می‌چینند و شفا دهنده و آرام بخش روح و روان‌هایی است که از حکمت آن شفا می‌جویند. قرآن همان کلام نورانی است که برای هدایت بهترین امت‌های جهان که اسلام نام دارد، از جانب خدای متعال بر خاتم پیامبران محمد ﷺ نازل شده است. این امت پیش از نزول قرآن، بصورت قبائل پراکنده‌ای بودند که هیچ پیوند دینی و مصلحت اقتصادی و با رابطه سیاسی آن‌ها را به دور هم جمع نمی‌کرد. شغلشان جنگ و غارت و اخلاق و عاداتشان ایجاد دشمنی و عداوت بود. از جنبه اجتماعی پایین‌ترین و بی‌فرهنگ‌ترین جامعه انسانی را تشکیل می‌دادند. از جنبه علمی نیز در نهایت جهل و نادانی قرار گرفته بودند؛ به خواندن و نوشتن اهمیت نمی‌دادند.

از لحاظ سیاسی هم در انزوای کامل به سر می‌بردند و کوچکترین رابطه‌ای با دنیای خارج از لحاظ اتحاد، هم‌پیمانی، معاهده و قرارداد نداشتند و این امر صرفاً به خاطر این بود که از نظر سایر ملت‌ها بی‌اهمیت به‌شمار می‌آمدند، و دارای شأن و مقامی نبودند.

اوضاع سیاسی، صنعتی، علمی، اقتصادی و اجتماعی این ملت به همین نحو از ابتدای وجودش تا مبعوث شدن حضرت محمد ﷺ ادامه داشت و به گواهی تاریخ تا آن زمان و در هیچ قرن و نسلی تغییر و تحولی در آن‌ها به وجود نیامده بود. وقتی قرآن به وسیله‌ی رسول خدا، حضرت محمد ﷺ برای هدایت این امت آمد بیش از چندسالی طول نکشید که دیدیم ملت عرب به تحرک و جهش افتاد و خورشیدوار پرتو افشانی کرد؛ اخلاق و بینش صحیح از خود نمایان ساخت و سپس به عنوان یک نیروی قدرتمند و عادل در جهان به حرکت درآمد و تلاش خود را از موضع عقل و قدرت شروع نمود، ناراحتی‌ها و پریشانی‌ها، محو کننده ظلم و تاریکی

که وضع عامه مردم خیلی اسفناک تر است؛ عامه به قرائت و تدبر در قرآن توجهی ندارند و تنها سوره های کوچک را حفظ می کنند و گاهی در نماز آن را به غلط می خوانند و معنی آن را نیز نمی فهمند.

تاریخ جهان گواه است که قرآن کریم، بزرگترین کتاب انقلابی است. این کتاب، جهانی را عوض نمود و در زمان خویش، یک قوم و ملت عقب مانده را به ملتی بسیار پیشرفته و متمدن تبدیل نمود و در تمام زوایای زندگی انسانی، آثار ژرفی از خود به جای گذاشت.

اینک مسلمانان در تمام جهان، قرآن کریم را کتاب نازل شده خداوند می دانند و ایمان دارند که قرآن، معجزه ای است الهی که ماندنی ندارد.

قرآن حجت الهی بر بندگان بوده و فرمان هایش واجب الإطاعة و ضامن سعادت دنیا و آخرت مسلمان است. اما توأم با این اعتقاد، مسلمانان به گونه ای پیوسته از این کتاب بیگانه شده و در نتیجه با زوال و تباهی رو برو گردیده اند.

در واقع قرآن کریم معیار عروج و زوال این امت قرار داده شده است. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید:

«إِنَّ اللَّهَ يَرْفَعُ بِهَذَا الْكِتَابِ أَقْوَامًا وَيَضَعُ بِهِ الْآخَرِينَ» خداوند در عمل کردن به این قرآن، مقام عده ای را بالا می برد و عده ای دیگر را که بدان عمل نمی کنند به خاک مذلت می نشاند.

از این دانسته می شود که هر گاه افراد این امت، به گونه ای صادقانه به عمل بر قرآن مزین گردند، به عروج و عظمت دست می یابند و اگر آن را ترک نمایند با زوال و سقوط و ذلت روبرو می شوند. به همین دلیل است که امروز نیز برای اصلاح امت، راهکاری باید عملی و اجرا شود که در صدر اسلام به کار گرفته شد.

امام مالک رحمه الله می گوید: «لایصلح آخر هذه الأمة إلا ما صلح به الأول» آنچه به آن اول این امت اصلاح شد، می تواند کار نسل های اخیر این امت را اصلاح آورد.

از این رو بر هر فرد مسلمان لازم است که همگام با فرمان آنحضرت صلی الله علیه وسلم عمل کند، آنجا که می فرماید: «خیرکم من تعلم القرآن و علمه» بهترین شما کسی است که قرآن را یاد گرفته و به دیگران یاد بدهد. بنابراین بر هر مسلمان لازم است که برای پخش و گسترش و تعمیم انوار این کتاب الهی تلاش ورزیده و با این شیوه در اصلاح و صلاح امت محمدی مجدانه سهمیم باشد.

***

منابع:

- صحیح بخاری
- صحیح مسلم
- نقش قرآن در هدایت انسان / تالیف فرید وجدی / مترجم: ابوبکر حسن زاده
- کتاب مصاحبه با قرآن / تألیف محمد رفیق چودری / مترجم: عبدالله خاموش هروی

چه عنصری را دست داده و چه رکنی را فراموش کرده که به این بدبختی گرفتار شده است؟
به راستی که سرمایه عظیمش، قرآن مجید را فراموش کرده است. این ملت چگونه می تواند بدون قرآنش دوام داشته باشد و بدون روحش زنده بماند؟ شما می دانید که تأثیر و نقش قرآن بر این ملت و حیات و هستی آن تا چه اندازه می باشد. حال این ملت چگونه می تواند بدون قرآن، پیروز و رستگار باشد و با چیزهایی بر خلاف قرآن سر بلند شود؟

مایه حیات این امت قرآن؛ و روح آن اسلام است و هرگز نمی تواند بدون این دو نیرو زنده بماند و یا با ملت های دیگر برابری نماید؛ در حالیکه می بیند که خاص و عام این ملت از قرآن و اسلام به دور شده اند. قرآن در نزد مسلمانان صدر اسلام به گونه ای بود که مسلمانان در تمام کارهای شخصی آن را به عنوان قانون و برنامه اساسی خود قرار می دادند، سرکشی های نفس را با تهدیدهای قرآن مهار می ساختند و به واسطه قرآن به سوی پروردگار خود به پرواز در می آمدند ولی ما کجا و آن روزها کجا؟!

ما خواندن قرآن را تنها به عنوان تبرک در منازل و یا اظهار همدردی در مراسم سوگواری قرار داده ایم. هیچ بهره ای از قرآن، جز گفتن کلمات و زیر و رو کردن صفحات آن و شنیدن صدای قاریان و تکان خوردن از نغمه آن نداریم. متأسفانه از تأمل و تعمق در معانی عالیه قرآن و کوشش برای دستیابی به اهداف گرانبهای آن و آگاه شدن از اسرار و حقایق که پدران ما را مدت ها پیش، زنده ساخت و بهترین ملتها را از آنان به وجود آورد، بهره ای نداریم و خاص و عام در این بدبختی سهمیم هستیم.

قرآن کریم، کتاب الهی و وحی آسمانی است که جبرئیل آن را بر قلب خاتم انبیاء و پیشوای پیامبران نازل نموده تا قلب های مرده به واسطه تأویلات هواهای نفسانی را به وسیله آن زنده نماید.

آری! تنها به وسیله قرآن می توان به حقایق علم و طرق عرفان دست یافت و روح را در مسیر سعادت و ایمان به حرکت انداخت.

قرآن دواوی است برای فرد و جامعه بیمار؛ اکسیری است نازل شده از آسمان تا همتها را برانگیزد و روح های مرده را زنده کند، البته این دوا بر بیماران آزمایش شده، نتیجه مطلوب را به دست داده و معجزه خود را به اثبات رسانده است. چرا ما که خود را به آن نسبت می دهیم و ادعای اتکاء به آن را داریم نفس خود را با آن هماهنگ نمی کنیم و آن را در زندگی به کار نمی بندیم. آیا دلیل این نیست که اهداف عالیه قرآن را درک نمی کنیم؟

آری! علت اساسی این است ولی باید علت دیگری را به آن اضافه کنیم که از بی توجهی و سستی بعضی از علماء به هنگام قرائت قرآن و عدم تعمق و تدبر در معانی آن و اهداف گرانبهای آن نشأت گرفته است. بلایی که قرن ها است که مسلمانان به آن مبتلا شده اند، تا کار به جایی رسیده که شخص تمام قرآن را از حفظ می خواند ولی متأسفانه معنی یک سطر آن را نمی داند و حتی در طول زندگی خود به فکر آن نیست که خود را زحمت داده و معنای قسمتی از آن را یاد بگیرد، در حالی که وضع حافظان قرآن به این صورت است، باید اقرار کرد

اعجاز آیات قرآن کریم در عصر جدید

✍️ خالد شیخ زاده | طلبه فعلی تعلیم القرآن شورشادی - زاهدان

به راستی که قرآن این کلام جاویدان معجزه‌ای است همیشگی که جهان هرگز شاهد این چنین معجزه‌ای نبوده است. قرآن معجزه‌ی نبی گرانقدر اسلام ﷺ و تنها راه نجات و برون رفت از مشکلات جوامع بشری می باشد. تاریخ گواه انقلابات قرآن کریم از گذشته تا حال بوده است؛ شاعر چه زیبا می‌سراید: راهزنان از حفظ او رهبر شدند از کتابی صاحب دفتر شدند دشت پیمایان ز تاب یک چراغ صد تجلی از علوم اندر دماغ قرآن دریای ژرفی است که هیچگاه غواصان اعجازش به عمق واقعی آن نخواهند رسید. سخن از آسمان و کهکشان و داستان های عجیب دارد، هر خواننده‌ای را به خود می کشاند و هر مستمعی را وادار می‌دارد که با اندک تفکری آن را پذیرا شده و به آن اطمینان برسد که قرآن گنج بی پایان خداوند است و پیش قراول علم و دانش. هر اندازه علم پیشرفت کند، دامنه اعجاز قرآن گسترده تر می شود. بی شک قرآن کلام جاودان پروردگار است و منجی انسانیت از راه ضلالت می باشد. در آن هیچ کلام یا حرفی در غیر از جای خود قرار ندارد و آنچه از اخبار و بشارات و انذار دارد، معجزه است و مفید به حال بشریت.

اعجاز قرآن در عصر فضا تکنولوژی

همخوانی آن با پیشامدها و حوادث هنگام نزول و بعد از آن، و پیشی گرفتن از علوم روز با سخنگویی از مغیبات و برتری ترکیب و بلاغت، دست به دست هم داده تا قرآن بر سریر صدارت دیگر کتب آسمانی قرار گیرد و بر آنچه دیگر پیامبران آورده‌اند برتری یابد. (تبیان علوم القرآن از علامه صابونی) بله، قرآن معجزه‌ی جاویدان محمد مصطفی ﷺ می باشد که هیچ کس نمی تواند شبیه و مانندی برای آن پیدا کند زیرا که خداوند متعال خود از تحریف و تبدیل و تشابه آن را در امان قرار داده است. جهان غیر مسلمان در پی تغییر این کلام ارجمند بوده اند اما هرگز به این هدف شوم خود نرسیده و نخواهند رسید.

قرآن معجزه‌ی جاویدان

معجزه یعنی نسبت دادن عجز و ناتوانی به دیگری است. اعجاز نیز از همین ریشه، به معنی نشان دادن ناتوانی جامعه بشری از انجام دادن یک عمل غیر عادی است. قرآن کتاب خداوندی است که از جهت اسلوب و نظم کلمات، زیبایی، ظرافت، دانش، حکمتها و اثرگذاری به سوی هدایت، دانشمندان اسلامی به کشف رمز آن پرداخته اند تا وجوه اعجاز را بیان کنند اما با کمال تعجب مشاهده کردند که قرآن در ذات خود ناتوان کننده است. در فصاحت الفاظ و شیوایی کلمات و طراوت بیان، روشی منحصر به فرد دارد

که نه نثر است و نه شعر بلکه نظام آوایی خاص و ظرافت لغوی و برتری فنی آن را فرا گرفته است. (التبیان فی علوم القرآن) قرآن از جنبه‌های مختلف معجزه است. می توان اعجاز قرآن را به چند دسته تقسیم نمود.

۱. اعجاز تسلیمی ۲. اعجاز بلاغی ۳. اعجاز تصویری ۴. اعجاز ریاضی و تناسب اعداد و کلمات ۵. اعجاز علمی و پزشکی ۶. اعجاز طبیی و...

بنابر کم بودن مجال تنها به یک یا دو مورد از اعجازهای قرآن کریم خواهیم پرداخت.

قرآن و طرح مغیبات

آیات علمی قرآن کریم بسیارند و انواع مختلفی دارند. می توان در یک تقسیم بندی آنها را به دو دسته‌ی عمده تقسیم نمود.

الف) آیات و نشانه های الهی در طبیعت

ب) آیات و نشانه های الهی در درون و ذات خود آدمی خداوند انسانها را دستور می دهد که در جهان درون و برون خود تدبر کنند تا به خودشناسی و آنگاه خدانشناسی برسند اما دست یابی به نشانه های الهی در طبیعت نیاز به تحقیق و تامل دارد. چنانچه خداوند متعال می فرماید: ﴿سنریهم آیاتنا فی الافاق و فی انفس﴾ ترجمه: «به زودی نشانه های خود را به منکران نشان خواهیم داد تا بر ایشان روشن شود که قرآن حق است».

اگر واقعیت‌های اعجازی قرآن زود یافت و در دسترس می بود پس خداوند نمی فرمود (سنریهم) یعنی در آینده‌ای نزدیک نشان می‌دهیم از این آیه فهمیده می‌شود که اعجاز قرآن در آینده نیز خواهد بود. با پیشرفت علم نشانه های علمی، قرآن کریم واضح و آشکار گشتند و در این آیه معجزه و پیشگویی نهفته است، اینکه این نشانه ها در زمان حیات پیامبر نخواهند بود بلکه از عصر ایشان شروع و در طول تاریخ ادامه می یابند.

اعجاز علمی قرآن در عصر تکنولوژی

قرآن خبر از آن دارد که آسمان در حال توسعه است. آیه ۴۷ سوره ذاریات موبد همین سخن است ﴿والسماء بنینها و انا لموسعون﴾ ترجمه: «ما آسمان را با قدرت بنا ساخته و همواره آن را وسعت می دهیم».

همچنین در آیات دیگر قرآن بیان می کند که این جهان روزی نابود خواهد شد و خورشید و ماه برچیده می‌شوند. ﴿یسئل ایاں یوم القیامه فاذا برق البصر و خسف القمر و جمع الشمس القمر﴾ قیامه ۹-۶ ترجمه: «میرسد روز قیامت کی خواهد آمد؟

هنگامی که چشم‌ها سراسیمه و آشفته شود و ماه بی نور و روشنایی می‌گردد، خورشید و ماه گرد آوری می‌گردند.»
در آیه ای دیگر می‌فرماید: ﴿إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ وَ إِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ وَ إِذَا الْبِحَارُ فَجَرَتْ﴾ ترجمه: «آن هنگامی که آسمان شکافته شود و هنگامیکه ستارگان فرو ریزند و زمانی که دریاها منفجر شوند».

این آیات اگر چه در زمان حیات نبی کریم ﷺ برای بشر آن زمان چیزی عجیب و دور از ذهن بودند اما با شناخته شدن علم کیهان شناسی این واقعیت علمی آشکار گشت.

کیهان شناسان گذشته و آینده جهان را به مراحل تقسیم کرده اند و همینطور اینکه روزی آسمان و زمین از بین خواهند رفت، این مهم برای آنها آشکار گشت این جا بود که دانشمندان غربی غیر مسلمان می‌گفتند: الله اکبر الله اکبر قرآن جاوید است!
کیهان شناسان آفرینش گذشته و آینده زمین را به چهار قسمت تقسیم نموده‌اند که خود تفسیری بر آیات فوق است:

۱. انفجار بزرگ که بعد از آن جهان کنونی شکل گرفت

۲. گسترش پیوسته‌ی جهان

۳. توقف جهان از گسترش

۴. انفجار و تباهی و نابودی بزرگ که در آن خورشید و ماه و ستارگان به هم برخورد خواهند کرد و پایان جهان کنونی می‌باشد.

اعجاز تسلیمی قرآن

قرآن چنان تاثیری بر قلوب بشریت گذاشت که حتی سرکش ترین انسانها با شنیدن آن در مقابل او تسلیم شده و مطیع فرامین او می‌گشتند.

نقش قرآن تا در این عالم نشست / نقش‌های کاهن و پاپا شکست
فاش گویم آنچه در دل مضمحل است / این کتابی نیست چیزی
دیگر است (اقبال)

ولید بن مغیره یکی از دشمنان سرسخت نبی اکرم ﷺ بود که با تمام وجود در مقابل اسلام و مسلمین ایستاده بود. وقتی که ولید بن مغیره نوای دلنشین و آرام بخش قرآن را شنید، در وجودش انقلابی عجیب حاکم شد زیرا او از فن بلاغت آگاه بود و در بحث زبان عربی یکی از اکابر زمان خود محسوب می‌شد. او با شنیدن آیات قرآن فهمید که این آیات نمی‌تواند کلام بشر باشد. نزد قبیله‌ی خود برگشت و گفت: به خدا قسم، همین حالا از محمد سخنانی شنیدم که از جنس سخنان بشر نیست و نه سخنان پریان باشد، به خدا در آن شیرینی شگرفی نهفته و نسق زیبایی بر آن استوار است. اما بنابر عناد و کینه ای که نسبت به پیامبر داشت آنرا سحر و عامل تفرقه بین فرزندان و خانواده، ارباب و غلام خواند. اگرچه غیر مسلمانان صدر اسلام بنابر تعصب مذهبی و قومی از

پذیرش اسلام سرباز می‌زدند اما به هنگام مواجه شدن با قرآن سر تسلیم را در مقابل آن فرود می‌آوردند و می‌گفتند این کلام بشری نیست و تنها عناد بود که مانع پذیرش اسلام توسط آنها بود.

قرآن و علوم عصر

بی شک قرآن کلام جاودان پروردگار است و تنها کتابی است که با آمدن انسان‌های گوناگون و متفکران و دانشمندان، باز هم زمانه از آوردن مثلی برای آن عاجز است و در مقابل اعجاز او کرنش کرده است. امروز هم دانشمندان با تحقیق و تفحص در آیات الهی به اعجاز قرآن پی برده اند.

اگر نگاهی گذرا به گذشته داشته باشیم خواهیم فهمید که قرآن در هر زمانی، هم عصر‌های خود را مطابق با دانش همان زمان به مبارزه طلبیده است.

گرچه علم پیشرفت کرده است اما باز هم پیش قراول تمام علوم قرآن بوده و است و همگان را به تعجب واداشته است. امروزه نیز در علوم عصری قرآن در سریر صدارت قرار دارد.

پزشکان دریافته اند که بهترین راه برای پیشگیری از بیماری‌ها اطاعت و پیروی از احکام قرآنی می‌باشد، ریاضی دانان با کشف اعجاز عددی قرآن که چه زیبا قرآن با آن زینت گرفته، انگشت به دهان مانده‌اند و کیهان شناسان با مطالعه آیات و دیدن فضا و بی نقص بودن راهنمایی‌های قرآن در تعجب شگرفی قرار گرفته اند.

کلام آخر

این که قرآن می‌تواند راهی برای برون رفت از مشکلات باشد بر کسی پوشیده نیست و هیچ شخص واقع بینی نیست که اعتراف به منجی بودن قرآن نداشته باشد، حتی بسیاری از غربی‌ها راه نجات از نا آرامی‌ها و دلهره‌های زمان را پیروی از قرآن می‌دانند.

مسلمانان امروزه باید برای ترویج این گلدسته‌ی نجات‌بخش از ابزارهای عصری استفاده نمایند چنانچه می‌گویند: جنگ تفنگ با تفنگ است، همانطور که در مقابل اسلحه‌های غربیان که در لباس فضای مجازی، ماهواره و ... در زندگی ما و دیگران نفوذ کرده اند باید به روشهای خود آنها با آنان مقابله کنیم و با ایجاد سایت‌های قرآنی و گروه‌ها و کانالهای واتس‌اپی و تلگرامی که در آن به معرفی قرآن بپردازند با آنها مقابله به مثل کنیم و از اسلحه‌هایی که آنها برای تباهی و بربادی ایمان ما بکار برده اند، به نفع خود و آنها استفاده نماییم.

«به امید روزی که قرآن صدر نشین زندگانی بشریت خفته قرار گیرد»

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَافِظُونَ

ویژگی های سیرت نبوی ﷺ

یاسر سابکزه‌ی | طلبه فعلی دارالعلوم زاهدان

خورشید عشق را ره شام و زوال نیست/// بر هر دلی که تافت، در آن دل ضلال نیست

در آسمان دلبری و آستان عشق/// نور جمال دلبر ما را مثال نیست

بررسی ویژگی‌های سیره نبوی برای هر دعوتگر و مصلح لازم می‌باشد، زیرا سیره نبوی قوی‌ترین دژ در مقابل طوفانهای سرسام‌آور زندگی می‌باشد و انسان در سایه سیره نبوی (صلی الله علیه و سلم) زودتر به نتیجه مطلوب خواهد رسید. راهکارهای سیره نبوی (صلی الله علیه و سلم) برای باز کردن قفل قلب‌ها از بهترین راهکارها هستند و از این طریق می‌توان مخاطبین را بیشتر جذب کرد و رسالت خویش را بهتر اداء نمود. بدین سبب چند ویژگی از ویژگی‌های بارز سیره نبوی ﷺ را تقدیم خوانندگان می‌کنم:

۱- سیره پیامبر اسلام ﷺ صحیح‌ترین سیره در میان سیره سایر انبیاء و مصلحان بزرگ است که از طریق قوی‌ترین منابع علمی به دست ما رسیده است. یکی از ویژگی‌های سیره پیامبر اسلام (صلی الله علیه و سلم) صحیح بودن آن است که هیچ مجالی برای شک و تردید در آن نیست و این ویژگی در سیره سایر انبیاء یافت نمی‌شود. بعنوان مثال سیره حضرت موسی (علیه السلام): منابعی که میتوان از آن اطلاعاتی از سیره سیدنا موسی (ع) پیدا کرد، توسط پیروانش چنان دست‌خوش تحریف و افسانه‌بافی شده‌اند که به سختی می‌شود به آن اعتماد کرد. چنانچه بسیاری از منتقدین غربی بر برخی از کتب مقدس انگشت گذاشته و آنها را منابع غیر معتبر می‌دانند، پس این امر دلالت بر آن دارد که سیره حضرت موسی (ع) از منابع معتبر

تهیه نشده است و آنچه که در تورات امروزی آمده خود دارای شک و شبهه است بدین سبب نمی‌توان بر سیره ایشان بیشتر از آنچه که در قرآن و سنت صحیح رسول ﷺ وجود دارد، اعتماد کرد. و همچنین سیره حضرت عیسی (علیه السلام) این‌گونه است تا جائیکه بسیاری از علمای نصرانی معتقد هستند انجیل‌هایی که در میان مسیحیان دست به دست می‌شوند و مورد تایید کلیساها هستند، صدها سال بعد از حضرت مسیح نوشته شده‌اند. اگر این حال سیره انبیاء باشد پس سیره سایر بنیان‌گزاران مکاتب غیر سماوی مانند "بودا" و "کنفوسیوس" و دیگر فلاسفه چگونه خواهد بود؟

۲- تمام مراحل زندگی پیامبر ﷺ از هنگام ازدواج پدرش عبدالله با مادرش آمنه گرفته تا پس از تولد، دوران کودکی، نوجوانی، جوانی، محل کسب و کار و سفرهای قبل و بعد از بعثت و تا سال وفاتش به‌سان خورشیدی روشن است. چنان که بعضی از مستشرقین اعتقاد دارند پیامبر اسلام ﷺ تنها شخصیتی است که زندگی‌اش مانند خورشید روشن و واضح است و در هیچ مرحله‌ای از مراحل زندگی ایشان موضوع پنهانی وجود ندارد. این ویژگی تنها منحصر به سیره نبوی است و در سیره سایر انبیاء این ویژگی یافت نمی‌شود. بطورمثال از زندگی حضرت موسی فقط اطلاعات سطحی از هنگام تولد و دوران بعثتش موجود است اما اطلاعات کامل از همه مراحل زندگیش در دسترس نیست و همچنین زندگی سیدنا مسیح (علیه السلام)

۳- سیره پیامبر ﷺ حکایت از شخصیتی انسانی و به تمام معنا کامل را دارد که خداوند ایشان را با رسالت خویش گرمی داشته و با وجود اینکه یک انسان مانند سایر انسان‌ها بوده اما باز هم سیره وی آغشته به افسانه و خرافات نگشته

است و پیروانش ایشان را نه خدا می‌دانند و نه شریک خدا اما اگر در سیره سیدنا مسیح علیه السلام و بودا بنگریم پی می‌بریم که پیروانشان، آنها را خدا می‌خوانند. بنابراین سیره سیدنا مسیح علیه السلام و بودا نمی‌تواند الگویی مناسب برای مردم در زندگی فردی و اجتماعی باشد. در صورتی که سیره پیامبر صلی الله علیه و آله سیره یک انسان کامل است که هر شخص می‌تواند ایشان را الگوی زندگی خویش قرار دهد؛ خداوند متعال می‌فرماید: لقد کان لکم فی رسول الله أسوة حسنة لمن کان یرجو الله والیوم الآخر و ذکر الله کثیرا (احزاب ۲۱)

۴- سیره پیامبر صلی الله علیه و آله سیره یک انسان کامل است که همه ابعاد زندگی بشر را در بر می‌گیرد و زندگی ایشان می‌تواند برای همه اقشار جامعه الگو و سرمشق باشد؛ زیرا ایشان هم معلم، هم رهبر، مجاهد، فرمانده سپاه، مصلح، مربی، پدر و ... بودند که در همه زمینه‌ها شخصیتی ایده آل بوده است. این ویژگی در سیره سایر انبیاء گذشته یافت نمی‌شود بطور مثال زندگی سیدنا موسی یک الگوی مناسب در زمینه دعوتگری است که توانست یک امت را از دام ضلالت به طرف هدایت ارشاد کند اما زندگی وی در زمام داری، فرماندهی سپاه و ... نمی‌تواند الگو قرار بگیرد. چون ایشان نه زعیم بودند و نه در وارد میدان جهاد شده است و همچنین زندگی سیدنا مسیح فقط در زندگی فردی و شخصی می‌تواند الگو باشد زیرا یک زاهد خلوت‌گزین بودند. اما در زندگی اجتماعی نمی‌تواند سرمشق واقع شود، زیرا سیدنا مسیح بیشتر خلوت‌گزین بودند.

۵- سیره نبوی صلی الله علیه و آله حکایت از این می‌کند که کشتی تالطم زده بشریت با تغییر سکان رهبری از نظام سرمایه داری به کمونیستی و یا از امپریالیستی به لیبرالیستی به ساحل

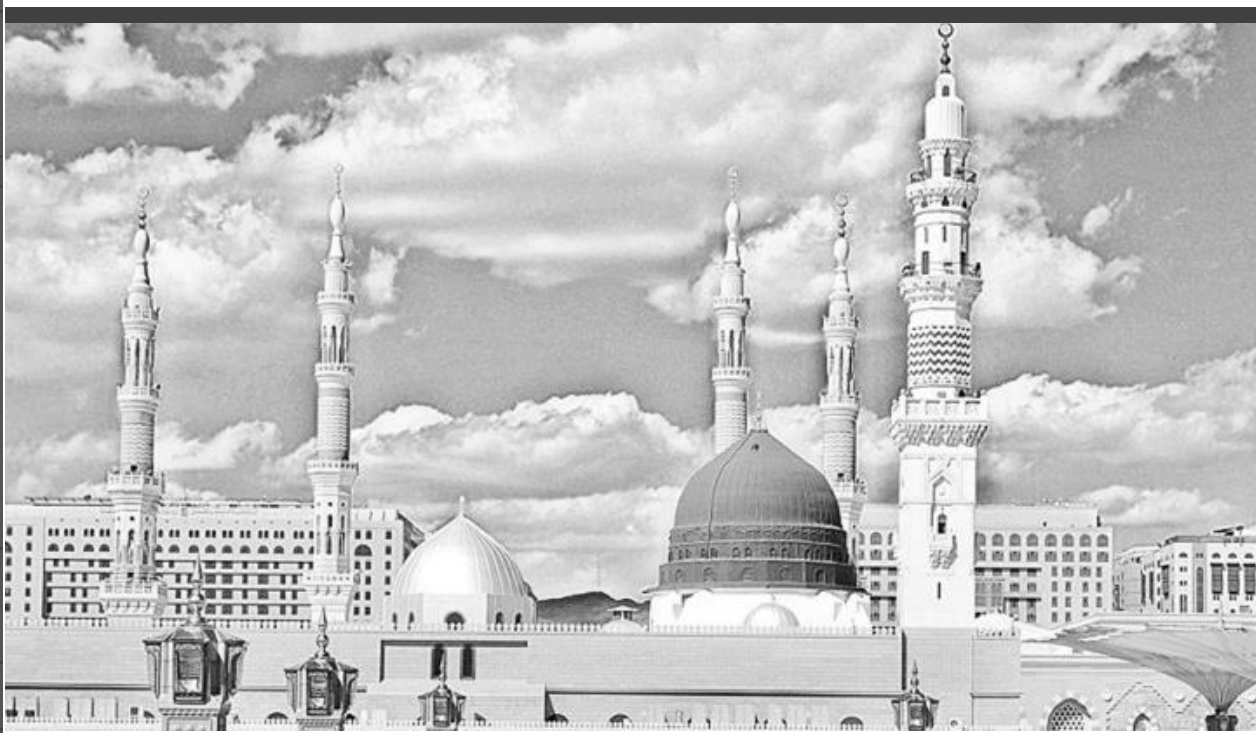
نجات نمی‌رسد و هرگز از مصیبت‌ها و تراژدی‌های جهان برون نمی‌رود؛ بلکه تنها راه نجات انسانیت بازگرداندن رهبریت جهان از دستان گنهکار و جنایتکار سران کفر به دستان پاک مسلمانان زیبا اندیش و معتدلی که در پرتو نور درخشنده قرآن کریم و سیره نبوی (علی صاحبها الف صلاة و سلام) حرکت می‌کنند می‌باشد. این ادعایی برخلاف واقعیت نیست، تاریخ سراسر مجد و عظمت مسلمانان را شاهد است.

۶- رابطه پیامبر با امت مانند یک پستیچی نیست که رسالتش را اداء نموده و از صفحه ذهن پاک شود، بلکه رابطه ای گسترده تر از این است؛ رابطه قلب با قلب و احساس با احساس است. یکی دیگر از ویژگی‌های سیره نبوی این است که هر چه بیشتر مورد بررسی قرار بگیرد محبت صاحبش (صلی الله علیه و سلم) بیشتر در قلب جای می‌گیرد.

تا نسیم رحمت رحمان وزید /// نعمت حق در بر انسان رسید
از رسالت رحمتش تعمیم شد /// آدمیت زنده شد ترمیم شد

منابع:

- ۱- السیره النبویه / دکتر سباعی
- ۲- نشریه ویژه دیدار سراسری دانشجویان اهل سنت با علما و اندیشمندان
- ۳- آئین زندگی / علامه ابوالحسن ندوی، ترجمه مفتی محمدقاسم قاسمی

آموزه‌های پیامبر ﷺ در عرصه ی سیاست و قیادت

✍ سعید درویش | طلبه فعلی عین العلوم گشت

نیازهای گوناگون و متعدد انسان، می‌طلبد تا برای برقراری تعادل بین این نیازها، حکومت تشکیل گردد. پیامبر اکرم ﷺ نیز پس از مبعوث شدن به پیامبری، بر اساس آیات الهی و برای اجرا نمودن قوانین وضع شده از جانب پروردگار، در صدد تشکیل حکومت برآمد و در راستای ادامه و تحقق آرمان‌های اصیل حکومت اسلامی از تمامی امکانات و فرصت‌ها استفاده نمود و شیوه‌ای متفاوت از حکمرانان جوامع بشری آن دوره برگزید. در سیره سیاسی ایشان و در تمامی مراحل دعوت، ابتدا اصولی همانند دعوت، انعطاف‌پذیری، گفتگو و... بر سایر جنبه‌ها مقدم بود. عملکرد پیامبر در طول ۲۳ سال، عملکردی واقع‌گرایانه بوده و موفقیت آن هم از این روی است.

***

اسلام و سیاست

استعمار غرب که سال‌ها بر ممالک اسلامی تسلط داشته، توانسته است نهال اندیشه‌ی بیگانه و خبیث و خطرناک «جدایی دین از حکومت» را در اندیشه و روان مسلمانان بکارد و اسلام را از نگاه غرب به دین بنگرد، دینی که به امور حکومت هیچ گونه ارتباطی نداشته باشد. به گمان آنان این عقل بشری است که بر اساس تجارب و شرایط متغیر، خود حکومت را سازمان دهی و اداره می‌نماید! استعمارگران و مزدوران داخلی آنها همه تلاش‌های خود را برای اثبات این اندیشه که: اسلام هیچ گونه ارتباطی با مسائل سیاسی و حکومتداری ندارد، به کار گرفتند و در مقابل بزرگان و اصلاح‌گران و پیشاپیش آن‌ها استاد حسن البنا رحمه الله، همه‌ی تلاش خود را برای آموزش اندیشه - فراگیری و در برگیرندگی اسلام - به مسلمانان به کار بستند. به عبارت دیگر ایشان تلاش نمودند، آن چه را که در طول ۱۳ قرن - یعنی پیش از آمدن استعمار به ممالک اسلامی - موضوعی ثابت و استوار بود، دوباره به میان مردم بازگردانند. و آن عبارت بود از این که: اسلام همه‌ی عرصه‌های قانون‌گذاری و توجیه و هدایت زندگی انسان را از تولد تا مرگ - حتی پیش از تولد و پس از مرگ - را شامل می‌گردد؛ زیرا اسلام در پی ارتباط با کودکی که هنوز به دنیا نیامده و انسانی که به سرای دیگر سفر کرده است، دارای قوانین و مقرراتی است و در طول زندگی فردی، خانوادگی، اجتماعی و سیاسی، - از آداب طهارت و بهداشت، تا امامت و حکومت و مسائل صلح و جنگ انسان را تنها نمی‌گذارد و رهنمودهایی را در مسیر او قرار می‌دهد.

***

ضرورت حکومت اسلامی

از آنجا که انسان موجودی اجتماعی و مدنی است، نیازهای گوناگونی از قبیل: نیازهای عاطفی، اقتصادی، سیاسی و اجتماعی، او را وامی‌دارد تا به تأسیس حکومت بپردازد. بر این اساس و در راستای تأمین این نیازها و قانونمند نمودن نیازهای انسان و اجرا نمودن قوانین وضع شده، اسلام و در رأس آن پیامبر اکرم ﷺ نیز اقدام به تأسیس حکومت اسلامی نمودند. استاد حسن البنا رحمه الله، بنیان‌گذار نهضت اخوان المسلمین می‌فرماید:

«جای شگفتی است که مارکسیست‌ها دارای حکومتی باشند که اندیشه‌ی آن‌ها را شعار خود قرار دهد و دیگران را به آن فرا بخواند، و سرمایه‌ی زیادی را برای گسترش آن در میان مردم هزینه نماید. و گروهی از اندیشه‌های «فاشیسم و نازیسم» پیروی می‌کنند و آن‌ها را مقدس شمارند و در راه گسترش آن افکار تلاش نمایند و به آن‌ها افتخار کنند، و همه‌ی مؤسسه‌ها و ارگان‌ها را برای آموزش اندیشه‌هایشان بسیج کنند. اما ما از وجود حکومتی که پیام و رسالت دعوت اسلامی را بر دوش بکشد، محروم بمانیم. حکومتی که همه‌ی جهات مثبت حکومت‌های دیگر را دارا باشد و جهات منفی آن‌ها را کنار بگذارد و اسلام را به عنوان نظامی جهانی که همه‌ی راه حل‌های صحیح را برای بر طرف گردانیدن مشکلات بشریت در اختیار دارد، معرفی نماید.»

این در حالی است که اسلام دعوت به «حق و عدالت» را قبل از پیدایش آن مکاتب، واجبی ضروری و مسئولیتی مهم و حیاتی بر دوش فرد و اجتماع قرار داده است.

***

اسلام پناهگاه بشر

علی رغم تمام ضعف‌ها و نارسائی‌هایی که مسلمانان به آن دچار هستند، آن‌ها تنها امت روی زمین هستند که رقیب غربیان در رهبری امت‌های جهان محسوب می‌شوند و تنها امتی هستند که دینشان آن‌ها را موظف نموده تا حرکت جهان را زیر نظر داشته باشند و جهانیان را بر اخلاق، کردار و تمایلاتشان محاسبه نمایند و به سوی فضیلت، تقوا، سعادت و رستگاری در دنیا و آخرت سوق دهند، و تا آن جا که توانایی دارند بین انسان‌ها و جهنم فاصله ایجاد کنند.

شاعر اسلام، دکتر اقبال لاهوری در قصیده بی‌نظیرش تحت عنوان «پارلمان ابلیس» این حقیقت را از زبان ابلیس این گونه بیان می‌کند: «من از هیچ حزب و جنبشی هراسی ندارم، اگر من هراسی دارم، هراسم از امتی هست که تا امروز شرارهای حیات و بلندپروازی در خاکستری وجود دارد، امتی که دارای افرادی است که شبانگاهان از رختخواب‌هایشان فاصله می‌گیرند و سحرگاهان اشک بر رخسارشان سرازیر است. بر کارشناسان باهوش مخفی نیست، که خطر آینده و مصیبت فردا، اسلام است؛ نه کمونیسم.»

***

رسالت جهان اسلام

جهان اسلام تنها می‌تواند با همان رسالت خویش که بنیان‌گذارش به وی سپرده است و با ایمان و از خودگذشتگی در راه آن رسالت، به پا خیزد. رسالتی بس نیرومند، روشن و تابناک که جهان عادل‌تر، برتر و خجسته‌تر از آن را برای بشریت سراغ ندارد. این درست همان رسالتی است که مسلمانان در فتوحات نخست خویش حامل آن بودند. امروز از هر روزی دیگر عظمت این رسالت نمایان‌تر و درک آن آسان‌تر گردیده است و بر عکس، جاهلیت رسوا گردیده، نارسایی‌هایش عیان گشته و تنفر مردم از آن افزایش یافته است.

اکنون هنگام آن رسیده است که رهبری جهان از جاهلیت به اسلام انتقال یابد، مشروط بر این که جهان اسلام به پاخیزد و با اخلاص و عزم راسخ و شجاعت تمام، این رسالت را به آغوش گیرد و آن را به عنوان تنها رسالتی که می‌تواند جهان را از فروپاشی و نابودی نجات دهد، بپذیرد.

***

آمادگی روحی

جهان اسلام هرگز رسالتش را مظاهر تمدنی که اروپا بر جهان عرضه داشته است و با فراگرفتن زبان‌ها و آداب زندگی آن‌ها، به انجام نخواهد رساند؛ بلکه جهان اسلام رسالتش را با روح و قدرت معنوی به پایان خواهد رساند؛ پدیده‌ای که هر روز فقر و محرومیت اروپا از آن، رو به افزایش است.

علامه سید ندوی می‌گوید: «در شرایط کنونی وظیفه‌ی مهم رهبران اسلامی جهان، سازمان‌ها و دولت‌های اسلامی، کاشتن ایمان در قلوب مسلمانان، برافروختن عواطف ایمانی، گسترش دعوت به سوی خدا و رسول و ایمان به آخرت با همان روش نخستین دعوت اسلامی است. در این مسیر از هیچ تلاشی نباید دریغ ورزند.»

***

آمادگی نظامی و تاکتیکی

وظیفه‌ی جهان اسلام و سیاست اسلامی بدین جا تمام نمی‌شود؛ اگر می‌خواهد پرچم دار رسالت اسلام باشد و رهبری جهان را به عهده گیرد، باید توانایی لازم و آمادگی کامل در علوم، صنعت، تجارت و فنون نظامی را داشته باشد و در تمام زمینه‌ها از غرب بی‌نیاز باشد، خوراک و پوشاکش را خود تهیه کند، تسلیحاتش را خودش بسازد، امور زندگیش را خودش بچرخاند، منابع زمینی خویش را خودش استخراج و بهره‌برداری کند، با افراد و دارایی‌های خودش حکومت‌هایش را اداره کند، با ناوگان‌ها و کشتی‌های خویش آب‌های اطرافش را بشکافد، با تانک‌ها، موشک‌ها و تسلیحات ساخت خودش با دشمنش مبارزه کند، صادراتش بر وارداتش افزایش داشته باشد و مجبور نباشد تا از غرب درخواست وام کرده و به اردوگاه‌های غربی بپیوندد.

***

همزیستی مسالمت‌آمیز

اصل همزیستی مسالمت‌آمیز از جمله اصولی است که در سیاست خارجی پیامبر ﷺ نقش مهمی داشت، اما در این زمینه سؤالاتی مطرح است که آیا اسلام در روابط خارجی خود اصل را بر جنگ قرار داده است، یا بر صلح؟ عده‌ای با استناد به بعضی آیات می‌تازند که اسلام تأکید به جنگ دارد تا صلح، که به نظر می‌رسد این عده دچار اشتباه شده اند، اما آیات زیادی داریم از جمله آیه‌ی ۲۰۸ از سوره‌ی بقره که بیان می‌دارد هدف غایی و نهایی اسلام دست‌یابی به صلح است، این چیزی است که در سیره‌ی پیامبر ﷺ هم کاملاً مشهود است؛ زیرا پیامبر ﷺ جنگ را به عنوان آخرین راه چاره می‌دیدند و وهله‌ی نخست دیپلماسی در حکم منادی و پیشاهنگی بود که رسالت اسلام را قبل از آغاز جنگ ابلاغ می‌کرد.

مسلمان می‌تواند سیره آن حضرت ﷺ را به عنوان بهترین الگو برای نجات بشر از ظلم سیاست‌های کاذبی که جز نیرنگ و فریب کاری چیزی در برنامه آنها یافته نمی‌شود، معرفی کرد.

منابع:

- مجموعه رسائل امام شهید حسن البنا
- کتاب شگفتی‌های اندیشه اقبال

اهمیت فراگیری علم تجوید

قاری محمدسپاهی | استاد صوت و لحن مدرسه دارالقرآن سراوان

«کِتَابٌ أُنزِلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ» این کتابی است که بر تو آی پیامبراً نازل کردیم تا خلق را به امر پروردگارش از تاریکی به سوی روشنایی خارج کند ، و به سوی راه شکست ناپذیر و ستوده». (ابراهیم/ ۱)

قرآن، کلام زیبایی الهی، به عنوان پیام آخر، دربردارنده معارف بی همتا، در راستای سعادت و کمال آدمیان و ریسمان و حلقه اتصال عبد به معبود است ، هر که آن را فرا روی خود قرار دهد، به سوی بهشت می کشاند و هر که آن را پشت سر خویش نهد، به دوزخش براند و در این سرای فانی دنیا، تنها و یگانه مسیر و شاهراه نجات از گمراهی و ضلالت کلام زیبایی الهی است و این کلام زیبا، درمان بزرگترین درد هاست، درد کفر، نفاق، تباهی و گمراهی که لازمه بهره بردن از این دریای بی کران، انس با آیات انسان ساز این کلام الهی است؛

در این فضای آلوده مادیات ، شایسته است در دریای بی کران معنویت قرآن کریم شنا کرد ، تا از پلیدی های دنیا پاک شد و این جز با انس مداوم با این کتاب آسمانی ممکن نیست. البته انس روحانی به یک باره پدید نمی آید، نیاز به مقدمات و ملزوماتی دارد که میل به این مهم را میسر می سازد. یکی از این ملزومات یادگیری قرائت صحیح، آشنایی با علوم مربوط به تلاوت قرآن، از جمله علم تجوید و در پی آن، تلاوت قرآن کریم می باشد که در این زمینه در جای جای قرآن نسبت به خواندن قرآن تاکید فراوان شده است.

در سوره مبارکه نمل خداوند به پیامبر ﷺ می فرماید : «بگو که من مأمور به تلاوت قرآن شده ام» و در سوره مزمل امر به تلاوت قرآن به صورت ترتیل می نماید «و رتل القرآن ترتیلاً» که در حقیقت لازمه تلاوت به صورت ترتیل دانستن علم تجوید می باشد.

هدف و اهمیت علم تجوید

۱. قرائت نماز: ضرورت و یادگیری علم تجوید از اینجا آغاز می گردد که هر مسلمانی در هر یک از نمازهای پنج گانه خود باید دو بار سوره حمد و یکی از سوره های قرآن را قرائت کند و علاوه بر این، تلفظ سایر اذکار نماز نیز باید به گونه عربی باشد؛ چنانچه حروف ، کلمات آیات و اذکار به طور صحیح تلفظ نشود، باعث تغییر در معانی و موجب بطلان نماز می شود .

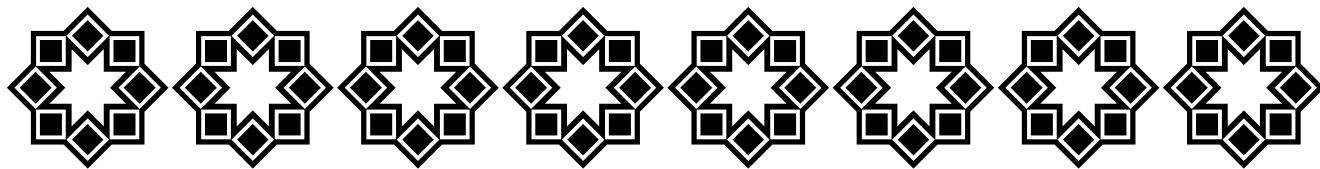
۲. مصون ماندن قرآن: مصون ماندن زبان از خطا، در مورد مخارج حروف و سایر قواعد که به صحت قرائت قرآن کمک می کند. در واقع قرآن کریم خود یک متن زبان عربی است که در فصاحت و بلاغت نظیری ندارد . مسلمانان در ترتیل کلمات و بیان زیبایی آن ، بر اساس ترتیل پیامبر ﷺ و اصحاب ایشان مقید بوده اند. این شیوه، بیان الگویی شد تا مسلمانان نسل به نسل تلاوت قرآن را فرا گیرند و در نهایت به موضوع علم تجوید تبدیل شود. یا به عبارتی علم تجوید عهده دار بررسی و تحلیل و آموزش این شیوه بیان شد. در حقیقت از آنجایی که تمامی زبان ها در طول زمان دچار دگرگونی می شوند و زبان عربی نیز از این تغییر مستثنی نبوده است، ولی خوشبختانه زبان قرآن به دلیل وجود علم تجوید از این تغییر محفوظ مانده است و همان گونه که خداوند در قرآن کریم فرموده است: «انا نحن نزلنا الذکر و انا له لحافظون» پس یکی از راه های حفظ قرآن یادگیری علم تجوید است .

۳. ترتیل: آشنایی با علم قرائت و تجوید این امکان را فراهم می کند تا قرآن هر چه زیباتر ، فصیح تر تلاوت شود تا تاثیر آیات بر قلب و جان انسان دو چندان شود. قدم اول برای عمل کامل به قرآن، آشنایی یافتن به قرآن است. در کشوری که بر اساس اسلام اداره می شود همه اشخاص باید قادر به خواندن درست قرآن کریم باشند. پس راه حصول به مرحله عمل کامل به قرآن ابتدا آشنایی به درست خواندن قرآن است که یادگیری علم تجوید می تواند زمینه رسیدن به اهداف والای قرانی و مقدمه برای تدبیر، مفاهیم و تفسیر قرآن باشد.

۴. عدم مهجوریت: یادگیری علم تجوید ، تعلیم و تلاوت زیبایی قرآن می تواند عامل بسیار مهم و اثر گذار برای بر طرف نمودن مهجوریت این کتاب آسمانی باشد. به طوری که خداوند در سوره الرحمن، تعلیم قرآن و تعلیم بیان را در کنار خلقت انسان به ذات خویش نسبت داده است .

زهد و تصوف؛ راه نجات از فتنه ها

داود دهنواری - محمد دهنواری | طلبه فعلی منبع العلوم کوه ون سرباز

از آنجایی که بحث تصوف برای اکثر مردم و یا خیلی از طلاب موضوعی عجیب بشمار می آید و در این زمان پر از فساد و فتنه خیلی عجیبتر می نماید و در حالیکه امری مهم و ضروری است و برای عموم طلاب و علما واجب است لذا در باب تصوف چند جمله عرض می شود.

ابتدا باید دانسته شود که خود تصوف چیست؟

درحقیقت تصوف همان تزکیه ای است که در قرآن عظیم الشان ذکر شده است، یعنی پیش یک ولی کامل زانوی تلمذ زدن وهم صحبتی با او را اختیار کردن؛ چنانچه خداوند متعال می فرماید «هُوَ الَّذِي يَبْعَثُ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ» (جمعه، ۲) ترجمه: او کسی است که در میان جمعیت درس نخوانده رسولی از خودشان برانگیخت که آیاتش را بر آنها می خواند و آنها را تزکیه می کند و به آنان کتاب (قرآن) و حکمت می آموزد هر چند پیش از آن در گمراهی آشکاری بودند!

مراد از تزکیه اینست که نفوس انسان ها با بالاترین و بهترین اخلاق آراسته شوند. از تمام رذایل وجود خود را پاک و صاف کردن، ظاهر و باطن خود را یکی کردن؛ چراکه اگر ظاهر چیزی دیگر و در باطن چیزی دیگر باشد آن شخص دچار نفاق می شود.

پس ای برادر مسلمان من! قصد خداوند متعال از آفرینش انسان عبادت خالصانه برای اوست.

پس باید همه ما نسبت به تزکیه و اصلاح خود کوشا و در فکر باشیم؛ خصوصا برای اهل علم خیلی ضروری است که این راه مبارک را اختیار کنند. لذا در مقابل این برای تزکیه و اصلاح خود هم در فکر باشند و تمام رذایل و اخلاق فاسده از قبیل غرور، تکبر، حسد، بغض و کینه را از خود پاک کنند؛ چون تا زمانی که قشر علماء و طلاب تزکیه و اصلاح نشده و در وجود خود انقلاب نیاورده اند محال است در جامعه بتوانیم کاری انجام دهیم و این انقلاب نیز از راه تزکیه و تصوف و همنشینی و مصاحبت با بزرگان و اولیاءالله به وجود می آید.

امام شافعی رحمته الله می فرماید: از صحبت و همنشینی با صوفیان دو چیز آموختم: (۱) الوقت سيف ان لم تقطعه قطعك (۲) نفسك ان شغلتها بالحق والاشغلتك بالباطل.

ترجمه: سخن اول: وقت مانند شمشیر است اگر استفاده ی درست نکردی تو را قطع می نماید و سخن دوم اینکه: اگر وجود خود را در راه حق بکار بردی خوب است و گرنه تو را به باطل مشغول می سازد. یعنی وقت در حال گذر است اگر از وقت در راه خیر استفاده نکردی بیهوده خواهد گذشت و منافعت را قطع می کند. پس باید وجود خود را به کاری مشغول سازی؛ اگر خود را به حق مشغول ساختی و در صدد صرف کردن اوقات خود در اسباب راحت و سعادت خود بودی، از وقتت به نفع خود استفاده نموده ای و اگر خود را به کار خیر مشغول ساختی به کارهای بیهوده و تلف کننده ی عمر مشغول خواهی شد.

به قول شاعر:

یک دم صحبت با اولیا بهتر از صد سال عبادت بی ریا

صلح حدیبیه ؛ فتح المبین

مرتضی سیاسی - مراد محمد گمشادزهی
 طلبه فعلی تعلیم القرآن شورشادی - زاهدان

بشریت در هر زمان بنابر فطرتی که دارد همواره دنبال جاه و مقام بوده است. چنانچه پیامبر گرامی اسلام ﷺ می فرمایند: «مَنْهُوْمَانِ لَا يَشْبَعَانِ مَنْهُوْمَ عِلْمٍ وَ مَنْهُوْمَ مَالٍ» ترجمه: دو حریص و یا گرسنه هستند که سیر نمی شوند ۱. حریص علم ۲. حریص مال به همین دلیل انسان همیشه برای کسب مال در تنش با هم نوعان خویش بوده است و گاهاً دیده شده که دچار درگیری و خونریزی و کشتار نیز گشته اند. با آمدن انبیاء و تغییر مسیر بشریت، اتباع از خواهشات و شیطاین جتنی و انسی رو به زوال رفت زیرا انبیا به مثل نوری در مقابل تاریکی های ناشی جهالت و خواهشات بودند و توانستند جاه طلبان و دنیاپرستان را به عابدان و زاهدان واقعی تبدیل کنند ، البته نه با زور شمشیر بلکه با فتح قلوب.

صلح حدیبیه و فتح قلوب

پیامبر اسلام ﷺ را می توان بارزترین نمونه برای فتح قلب ها تا به امروز معرفی کرد زیرا امروزه بسیاری از مستشرقین و کفار با تحقیق و نگاهی ژرف در سیره نبوی و مطالعه ی مناقب ایشان به اسلام گرویده اند که این نیز خود فتحی است بر قلوب بشر کنونی.

وجود و تاثیرگذار بودن ایشان در جامعه عرب جاهلی و به وجود آوردن انقلاب درونی در آنها خود گواه این امر است.

وقتی که ایشان در صلح حدیبیه با جمعیتی تقریباً هزار و پانصد نفره بدون تجهیزات جنگی احرام بسته و عازم بیت الله می شوند (در زمانی که هنوز مکه فتح نشده است و اهل مکه مسلمین را به رسمیت نمی شناسند و معاملات و معاشرات را با مسلمین تحریم کرده اند) ، وقتی که به نزدیکی مکه می رسند به آنها اجازه ورود داده نمی شود که بسیاری از یاران پیامبر (ص) از این عمل اهل مکه بسیار خشمگین شده و آثار ناراحتی بر چهره مبارکشان هویدا می گردد اما بنابر محبت و وابستگی که با نبی اکرم ﷺ داشتند هرگز لب به سخن نگشودند. بعد از انجام معاهده با سهیل (شخصی که از جانب مشرکین برای معاهده آمده بود) و وضع کردن لایحه هایی که ظاهراً علیه مسلمین هستند؛

از جمله ی آنها ذکر نکردن «بسم الله الرحمن الرحيم» در ابتدای معاهده و خط زدن نام «رسول الله» از اوراق معاهده و بالاخص برگرداندن ابو جندل، زمانی که از قید کفار با زنجیرها به گروه مسلمین ملحق شد... چنان تاثیر غیر قابل وصفی بر قلوب آنها گذاشت که فوران آن را در گفته عمر فاروق (رض) به وضوح می بینیم که فرمودند: «یا نبی الله! مگر ما بر دین حق نیستیم؟ مگر شما نبی آخر الزمان نیستید؟»

باز هم با وجود فوران خشم بخاطر اینکه مبدا پیامبر ناراحت شوند سکوت را بر ابراز احساسات ترجیح داده و اطاعت امر ایشان را با جان و دل پذیرا بودند.

صلح حدیبیه فتحی مبین

بعد از گرنش اصحاب در مقابل اوامر نبی اکرم ﷺ، خداوند از صلحی که بظاهر علیه مسلمین بود به فتحی مبین یاد می کند.

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا (۱) لِيُغْفَرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا (۲) وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَظِيمًا (۳) (فتح آیه ۱-۳)

صلح حدیبیه ؛ فتح المبین

دیدگاه علما نسبت به صلح حدیبیه

امام ابن شهاب الدین زهری می‌فرمایند: هیچ فتحی بزرگتر از صلح حدیبیه قبل از آن نبوده است که مسلمین به آن دست پیدا کنند زیرا بعد از آن امنیت برگشته و آنها اسلحه های خود را بر زمین نهاده و صلح بین مسلمین و کفار جاری شده و گفتار بین مردم در مورد اسلام و مسلمین رواج پیدا کرد و مسلمین در سایه امنیت به دعوت خویش مشغول شدند و هیچ شخص عاقلی نبود که برای او اسلام معرفی شود و او آنرا قبول نکند.

منابع

۱. قرآن
۲. حدیث
۳. نبی رحمت
۴. سیرت مصطفی، جلد دوم

«بی گمان برای تو فتح آشکاری مقرر کردیم، تا پیامرزد برای تو الله گناه گذشته و آینده ات را و تمام کند نعمت خود را بر تو و هدایت کند تو را به راه راست و تا نصرت کند تو را الله با نصرت و یاری قوی»

چنانچه بعد از این صلح بود که دگرگونی در حالات و سیر صعودی و انقلابی در زندگی صحابه ایجاد گشته و روز به روز بر تعداد اصحاب کرام افزوده می‌شد و می‌توان از آن به عنوان عاملی مهم در فتح مکه قلمداد کرد و همچنین اسلام آوردن شیر مردانی چون خالد بن ولید و عمرو بن عاص نیز از ثمرات این فتح می‌باشند که با مجاهدت‌های ایشان، شام و مصر فتح گردید.

ثمرات صلح حدیبیه

- به رسمیت شناختن مسلمین توسط اهل مکه
- اسلام آوردن بسیاری از سران اهل مکه و مقدمه‌ای برای فتح مکه
- رشد صعودی آمار مسلمین و افزایش جمعیت به بیش از پنج برابر در کمتر از دو سال
- دعوت دادن پادشاهان توسط پیامبر(ص) بعد از صلح حدیبیه

الاسلام

معاویه بن ابی سفیان رضی الله عنه صحابی و یار با وفای رسول الله صلی الله علیه و آله

بیت الله هوتی - ابراهیم بلوچی

طلبه فعلی مدرسه تعلیم القرآن شورشادی - زاهدان

پروردگار مهربان، برنامه و آئین رستگاری اش را به وسیله‌ی عده‌ای از بندگان برگزیده خود که همان پیامبران هستند، برای جامعه‌ی بشریت فرستاد تا از ظلم و ستم و بت‌پرستی رهایی یافته و به یکتاپرستی و توحید دست یابند. پیامبران نیز تلاش می‌کردند تا از میان جامعه‌ی خویش افرادی را انتخاب نموده و آنان را بصورت ویژه تربیت کنند تا بتوانند آن برنامه‌ی انسان‌ساز را به تمامی نقاط جهان برسانند. این گروه از یاران پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله به صحابه مشهور هستند که بخش عظیمی از وظیفه رساندن دین و آیین یکتاپرستی و هم‌چنین به دست آوردن فتوحات اسلامی در نقاط مختلف دنیا توسط ایشان صورت گرفته است.

یکی از این رادمردان تاریخ اسلامی حضرت امیر معاویه ابن ابی سفیان رضی الله عنه می‌باشد که نه تنها در دوران حیات رسول الله صلی الله علیه و آله نقش مهمی را در پیشرفت اسلام و قرآن به عهده داشت بلکه پس از آن نیز در دوران خلفای راشدین فتوحاتی را برای اسلام به دست آورد و اسلام را تا نقاط دور دست گسترش داد.

***

اهمیت دادن پدر و مادر در تربیت امیر معاویه رضی الله عنه

حضرت امیر معاویه رضی الله عنه فرزند عزیز سردار مشهور مکه مکرمه، حضرت ابوسفیان رضی الله عنه و مادر این بزرگوار حضرت هند رضی الله عنها بودند.

کنیه مشهور ایشان ابوعبدالرحمن است. پنج سال قبل از بعثت چشم به جهان گشودند. از همان دوران کودکی آثار نبوغ، بزرگی، وقار و صفات حمیده‌ای بر چهره‌ی مبارک ایشان هویدا بود.

حضرت امیر معاویه رضی الله عنه از جمله کسانی بودند که خواندن و نوشتن را خوب یاد داشتند و پدر و مادرشان برای تربیت فرزندشان از هیچ تلاش و کوششی دریغ نورزیدند. به ایشان علوم و فنون مختلفی را آموختند. در آن دوران سواد خواندن و نوشتن در میان عرب‌ها اصلاً رواج نداشت و اکثر اعراب در تاریکی جهل و بی‌سوادی به سر می‌بردند اما حضرت امیر معاویه رضی الله عنه از جمله افراد انگشت‌شماری بودند که مهارت خواندن و نوشتن را آموختند. ایشان قبل از داخل شدن به دایره‌ی اسلام از شخصیت‌های ممتاز و دارای صفات نیک و اخلاق پسندیده‌ای بودند. علامه ابن کثیر رحمه الله درباره‌ی حالات قبل از اسلام امیر معاویه چنین می‌نویسد:

(و کان ریيساً مطاعاً ذا مال جزیل) ترجمه: سردار قوم خود بودند، مردم از دستورات وی اطاعت می‌کردند، از سرمایه‌داران به شمار می‌رفتند؛ و مورخ مشهور محمد ابن سعد در طبقات خویش می‌نویسند که حضرت امیر معاویه رضی الله عنه فرمودند که من قبل از عمره القضاء مشرف به اسلام شدم اما از بیم پدرم هجرت نکردم؛ ایشان در فتح مکه به همراه پدر بزرگوارشان به طور رسمی به اسلام گرویدند. حضرت معاویه رضی الله عنه در هیچ جنگی با کفار علیه مسلمانان همراهی نکردند (احد، خندق، حذیبیه).

حضرت امیر معاویه رضی الله عنه وقتی اسلام را لبیک گفتند که پدر ایشان (ابوسفیان) فرمانده کفار بودند که بر علیه مسلمانان می‌جنگیدند. حضرت امیر معاویه با وجود جوان بودنش باز هم بر علیه مسلمانان شمشیر نکشیدند و از این ماجرا چنین معلوم می‌شود که از همان ابتدا روشنایی نور اسلام در قلب ایشان جای داشته است.

***

اخلاق، رفتار و اوصاف حضرت امیر معاویه رضی الله عنه

امیر معاویه تندیس مکارم اخلاق بودند. ایشان کسی هستند که رسول اکرم صلی الله علیه و آله وی را به لقب مهدی مفتخر گردانید. حضرت قتاده رضی الله عنه می‌گویند: اگر مردم اخلاق و کردار امیر معاویه را بنگرند بی اختیار

امیر معاویه رضی الله عنه به اسلام مشرف شدند که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله از این موضوع بسیار خوش حال شدند و مال غنیمت به آن دو بزرگوار بخشیدند.

***

شرکت در جنگ‌ها دوشادوش حضرت ابوبکر رضی الله عنه

حضرت امیر معاویه رضی الله عنه در کنار حضرت ابوبکر رضی الله عنه در جنگ با مانعین زکات و مرتدین از جمله کسانی بودند که شمشیر از غلاف کشیده و به میدان داخل شدند؛ برخی قاتل براین هستند که مسیلمه کذاب به دست مبارک امیر معاویه رضی الله عنه به هلاکت رسیده است.

یکی از منتقدان عرب می‌نویسد که امیر معاویه تمایل و رغبتی به ریختن خون کسی نداشتند ولی در جنگ با مرتدین به دستور اسلام از دیگران سبقت گرفتند و هم چنین در جنگ شام شرکت داشتند که با تاکتیک‌های جنگی ایشان، فتح و پیروزی نصیب مسلمانان گشت.

امیر معاویه رضی الله عنه از جمله مجاهدین خوش اقبالی بود که حضرت ابوبکر و عمر رضی الله عنهما ایشان را برای سرپرستی مسلمانان در جنگ انتخاب کردند.

***

وفات حضرت امیر معاویه رضی الله عنه

سرانجام حضرت امیر معاویه رضی الله عنه پس از چهل سال خلافت و امیری در سال ۶۰ هـ.ق در سن ۷۸ سالگی پس از تحمل یک بیماری سخت از این جهان رخت سفر را بربست و به سوی معشوق حقیقی و محبوب واقعی شتافت.

نماز جنازه ایشان توسط ضحاک بن قیس الفهری خوانده شد و مطابق قول صحیح (باب صغیر)

دمشق مدفون گردید.

***

منابع

- سیره ابن هشام جلد ۲
- کنز العمال جلد ۱
- بخار جلد ۱ چاپ دهلی
- حضرت معاویه و حقائق تاریخی
- معاویه را بهتر بشناسیم

می‌گویند که مهدی و هادی همین شخص است. ایشان شخصیتی سیاستمدار، بسیار زیرک و از بهترین اصحاب متفکر، مدبر و مدیری امین و بردبار و اسوه‌ی زهد و تقوا و خداترسی بودند.

***

رابطه‌ی امیر معاویه رضی الله عنه با رسول اکرم صلی الله علیه و آله

بعد از اینکه حضرت امیر معاویه رضی الله عنه اسلام آوردند در خدمت رسول اکرم صلی الله علیه و آله ماندند و خیلی سریع در زمره اصحاب بلندمرتبه درآمدند و به علت اینکه در کودکی و جوانی فن خواندن و نوشتن را آموخته بودند و مهارت خاصی در این فن داشتند، رسول الله صلی الله علیه و آله ایشان را مامور کتابت وحی قرار دادند و ایشان جزء اشخاصی است که وحی را تحریر کرده است و بعد از زید بن ثابت در رتبه دوم کاتبین وحی قرار داشتند که در خدمت رسول الله صلی الله علیه و آله بودند. ایشان بجز از کتابت وحی، مسئول اطلاعات هم بودند. از محول کردن این دو مسئولیت بزرگ به ایشان توسط نبی کریم صلی الله علیه و آله می‌توان به امانت‌داری و دیانت و عدالت ایشان اعتراف کرد.

***

دیدگاه رسول اکرم صلی الله علیه و آله در مورد امیر معاویه رضی الله عنه

حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله بنابر شفقت و مهربانی که نسبت به امیر معاویه رضی الله عنه داشتند در چندین جا برای ایشان دعای خیر فرموده‌اند که چند مورد را در اینجا ذکر می‌کنیم:

اللهم اجعله هادیا مهديا واهديه (بار الها وی (حضرت امیر معاویه) را هدایت کننده و هدایت یافته بگردان و به وسیله‌ی وی مردم را هدایت بده)

اللهم علم معاویه الكتاب والحساب وقه العذاب (بارخدا یا به معاویه علم کتاب و حساب را نصیب بفرما و او را از عذاب جهنم محفوظ بدار)
لا تذکروا معاویه الا بخیر (معاویه را یاد نکنید مگر بخیر)

حضرت امیر معاویه رضی الله عنه مصداق حدیث رسول اکرم صلی الله علیه و آله می‌باشند: اول جیش من امتی یغزون البحر فقد اوجبوا (صفحات تاریخ گواهی می‌دهند که اولین شخصیتی که جنگ‌های دریایی را آغاز نمودند حضرت امیر معاویه رضی الله عنه بود.

***

غزوات امیر معاویه رضی الله عنه در کنار پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله

وقتی حضرت امیر معاویه رضی الله عنه اسلام را قبول کردند و دست بیعت با رسول الله صلی الله علیه و آله دادند در تمام جنگ‌ها شرکت کردند بویژه در غزوه‌ی حنین، طائف و یمامه که در کنار رسول اکرم صلی الله علیه و آله بوده و شمشیر خود را با خون کفار رنگین کردند، به خصوص در غزوه‌ی طائف به همراه پدر بزرگوارشان برای تبلیغ و جهاد خدمات شایانی انجام دادند و ابن اسود سردار قبیله‌ی اسود توسط ابو سفیان رضی الله عنه و تبلیغ

ما صحابه را دوست داریم؛ زیرا ...

مدینه هجرت کردند.

۴- محبت صحابه رضی الله تعالی عنهم بخشی از ایمان ماست چونکه خداوند صحابه رسول خدا را دوست دارد . چنانچه می فرماید: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ» المائدة / ۵۴ ترجمه: ای کسانی که ایمان آورده اید هر کس از شما از آیین خود بازگردد خداوند جمعیتی را خواهد آورد که دوستشان می دارد و آنان هم خدا را دوست می دارند . نسبت به مومنان نرم و فروتن بوده و در برابر کافران سخت و نیرومندند . در راه خدا جهاد می کنند و به تلاش می ایستند و از سرزنش کننده ای هراسی به خود را نمی دهند . این هم فضل خداست، خداوند آن را به هر کس که بخواهد عطا می کند، و خداوند دارای فضل فراوان و آگاه است. حضرت حسن بصری رحمه الله می فرماید: قسم به خدا این آیه در مورد مردم “حروراء” نازل نشده است بلکه در مورد حضرت ابوبکر و عمر رضی الله تعالی عنهما و همراهانشان نازل گردیده است.

۵- با صحابه بزرگوار رسول خدا محبت می کنیم زیرا خداوند آنها را مومن صادق معرفی کرده است، الله تعالی می فرماید: «وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَنَصَرُوا أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَ رِزْقٌ كَرِيمٌ» الانفال / ۷۴ ترجمه: آنهایی که ایمان آورده اند و در راه خدا جهاد کرده و هجرت کرده و با مال و جانشان در راه خدا جهاد کرده اند و آنهایی که به پیامبر و مسلمانان پناه داده اند، یعنی انصار و اهل مدینه، اینها مومنین واقعی و بر حق هستند . یعنی مهاجرین و انصار.

۶- صحابه را دوست داریم چون خداوند ایمانشان را معیاری برای صحت ایمان دیگر نسلها و اقوام و هدایتشان قرار داده و می فرماید: «فَإِنْ آمَنُوا بِمِثْلِ مَا آمَنْتُمْ بِهِ فَقَدْ اهْتَدَوْا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ» البقره / ۱۳۷ ترجمه: پس اگر آنان ایمان بیاورند همچنان که شما ایمان آورده اید و بدان چیزهایی که باور داشته باشند که شما باور دارید، بی گمان (به راه درست خدائی) رهنمود گشته اند، و اگر پشت کنند پس راه اختلاف و دشمنانگی را (با شما) در پیش گرفتند.

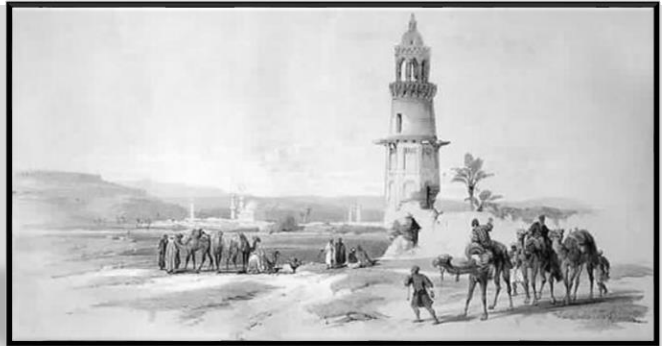
۱- الله تعالی از آنها راضی و خوشنود است، چنانچه می فرماید «لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَابَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا» الفتح / ۱۸ ترجمه: خداوند از مومنان راضی گردید همان دم که در زیر درخت با تو بیعت کردند . خدا می دانست آنچه را که در درون دلهایشان (از صداقت و ایمان و اخلاص و وفاداری به اسلام نهفته) بود، لذا اطمینان خاطری به دلهایشان داد، و فتح نزدیکی (گذشته از نعمت سرمدی آخرت) را پاداششان کرد.

۲- الله تعالی ایمان صحابه را تایید و آنها را به صفت ایمان متصف کرد؛ ارشاد الله تعالی است: «وَإِنْ يَرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللَّهُ هُوَ الَّذِي آتَاكَ بِنَصْرِهِ وَبِالْمُؤْمِنِينَ» الانفال/ ۶۲ ترجمه: او اگر بخواهند تو را فریب دهند (و منظورشان از گرایش به صلح، مکر و کید باشد، باکی نداشته باش، چرا که) خدا برای تو کافی است . او همان کسی است که تو را با یاری خود و توسط مومنان (مهاجر و انصار) تقویت و پشتیبانی کرد .

۳- ما با صحابه پیامبر محبت می ورزیم چونکه الله تعالی ایمانشان را تصدیق و آنها را رستگار قرار داد و به آنها وعده بهشت داد . در این مورد در قرآن کریم آمده است: «لَكِنَّ الرَّسُولَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ جَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ» * أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ» التوبه/ ۸۸-۸۹ ترجمه: ولی پیغمبر و مومنانی که با او هستند با مال و جان خود به جهاد می پردازند همه خوبیها و نیکیها از آن ایشان است، و آنان بیگمان رستگارند . خداوند برای آنان باغهای (بهشت) را آماده کرده است که جویبارها در (زیر کاخها و درختان) آن روان است و جاودانه در آن می مانند این است پیروزی بزرگ و رستگاری سترگ. صحابه را دوست داریم چونکه خداوند آنها را مخاطب قرار داد و فرمود: «كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ» [آل عمران/ ۱۱۰] ترجمه: شما (ای پیروان محمد) بهترین امتی هستید که به سود انسانها آفریده شده اید (مادامی که) امر به معروف می کنید و نهی از منکر می نمایید و به خدا ایمان دارید. طبق فرموده امام المفسرین ابن عباس مقصود از “کنتم خیر امة” کسانی اند که از مکه به

نگاهی گذرا به پیشروی اسلام در طول تاریخ

اسلم کدخدایی | دانشجوی دانشگاه فرهنگیان زاهدان

اسلام دینی است که خداوند متعال در کلام خود آن را تنها دین پذیرفته شده از سوی خود معرفی میکند و کسانی را که دینی غیر از اسلام بر می‌گزینند، از زیان کاران در آخرت معرفی می‌کند. اسلام دینی است که به خاطر آن جان‌فشانی‌های زیادی صورت گرفته است و در طول تاریخ از راه‌های پر پیچ و خم و خطرناکی عبور کرده است.

حال می‌خواهیم بدانیم که اسلام چگونه دینی است و از زمان پیدایش خود تا عصر حاضر چه مراحل را طی کرده است؟ دین اسلام، دین رأفت و عطوفت، دین مهربانی و عشق، و تنها دینی است که با روی آوردن به آن می‌توان به سعادت و پیشرفت دنیا و آخرت رسید. دین اسلام به انسان می‌گوید که به یکدیگر مهر بورزید و محبت کنید. دین اسلام از طرف خداوند متعال توسط پیامبر اکرم حضرت محمد مصطفی (ﷺ) به انسانیت رسیده است. پیامبر اسلام (ﷺ) به خاطر اسلام عزیز دردها و رنج‌های فراوانی را متحمل شدند. سفرها و جنگ‌های بسیاری را برای ابلاغ این دین به جان خریدند. پیامبر عزیزمان به خاطر اسلام، شکنجه‌هایی را تحمل کردند که هیچ پیامبری در طول تاریخ متحمل نشده است. یاران باوفای آن حضرت هم پا به پای ایشان، از اسلام عزیز حراست و پاسبانی کردند و در راه اسلام عده‌ی زیادی از آنان جام شیرین شهادت را نوشیدند.

چه عمارها و چه یاسرها و چه سمیه‌ها که به خاطر اسلام، شدیدترین شکنجه‌ها را تحمل کردند و شراب شهادت نصیب‌شان شد. چه عباس‌ها که به فجیع‌ترین روش‌ها به شهادت رسیدند تا نگذارند اسلام عزیز ما ذره‌ای تحریف یا نابود شود. و چه بلال‌هایی که سخت‌ترین شکنجه‌ها را در صحرای سوزناک عربستان متحمل شدند.

به راستی! چرا سران مکه و قریش آنقدر از اسلام هراس داشتند؟ مگر اسلام چه برنامه‌ای در پیش داشت؟

آری!!! آیین اسلام، به سعادت رساندن انسان و آزادی او از قید تعلق و بردگی را هدف خود قرار داده بود. برنامه‌ای که منافع سران مکه را به خطر می‌انداخت. حقا که پیامبر عزیز ما و یاران باوفایش این دین الهی را تمام و کمال تحویل نسل‌های بعدی دادند. دین اسلام در نهایت اقتدار و قدرت، به حرکت خود ادامه می‌داد. در عصر خلفای اربعه مسلمانان برای اولین بار توانستند پا به قاره‌ی اروپا و آفریقا بگذارند و کشورهای زیادی از جمله ایران را فتح کنند. مسلمانان توانستند به کشور اندلس (اسپانیا) قدم بگذارند و در آنجا حکومتی پر قدرت و بزرگ تاسیس کنند و اسلام عزیز را در آن دیار گسترش دهند. به طوری که دوران حکومت مسلمانان در کشور اندلس یکی از باشکوه‌ترین دوره‌های تاریخ اسلام

به شمار می‌رود که مسلمانان به آن افتخار می‌کنند. هنوز قطار اسلام داشت با سرعت به حرکت خود ادامه می‌داد تا اینکه به ایستگاه جنگ‌های صلیبی رسید. جنگ‌های صلیبی بین مسلمانان و مسیحیان بر سر تصرف بیت المقدس در اواخر قرن ۱۱ میلادی رخ داد و حدود ۲۰۰ سال به طول انجامید. در اوایل جنگ‌ها مسیحیان توانستند سپاه اسلام را شکست دهند ولی در نبردهای بعدی، مسلمانان با تکیه بر ایمان خود و تحت فرماندهی دلاورمردی با ایمان و شجاع، به نام صلاح‌الدین ایوبی توانستند مسیحیان را شکست داده و بیت‌المقدس که قبله اول مسلمانان به شمار می‌رود را از چنگ مسیحیان برهانند، به طوری که تا هنوز مسیحیان از به یاد آوردن خاطرات آن جنگ‌ها، احساس رعب و وحشت می‌کنند و مو به تن آنها سیخ می‌شود. مسلمانان در دوران حکومت عثمانی‌ها هم توانستند بزرگترین حکومت دنیای باستان یعنی امپراطوری روم شرقی یا بیزانس که در حال سپری کردن هزارمین/۱۰۰۰ سال از عمر خود بود را شکست دهند. قدرت و عمق معرفتی دین مبین اسلام چنان بالاست که وقتی مغول‌ها به دنیای اسلام از جمله ایران حمله کردند، توانست آنها را جذب خود کند و قوم مغول را که یکی از وحشی‌ترین قوم‌ها بود و از بیابان‌های سرزمین مغولستان به دنیای اسلام حمله کرده بود و قصد داشت تمام جهان را غارت و ویران کند، شیفته اسلام کرده و آنها را مسلمانانی واقعی سازد.

کم کم قطار اسلام به ایستگاه قرن ۲۱ (عصر حاضر) رسید! در عصر کنونی که ما در آن زندگی می‌کنیم و از آن با عناوینی مانند عصر تکنولوژی، عصر ارتباطات و عصر اتم یاد کرده می‌شود، دین اسلام از هر طرف، در ظاهر و از باطن آماج حملات دشمنان و کافران قرار گرفته است و دشمنان اسلام به خصوص دنیای غرب سعی می‌کنند که اسلام را از صفحه روزگار محو کنند. اکنون وظیفه من و تو ای جوان مسلمان نسبت به اسلام در عصر حاضر چیست؟ آیا این انصاف است که من و تو تن به فرهنگ پوچ و تو خالی غرب داده و تحت تاثیر ظاهر زیبا اما درون پلید فرهنگ غرب قرار گیریم؟ نه! بخدا قسم این انصاف نیست. اگر این کار را کنیم، چگونه می‌خواهیم در روز قیامت روبروی خداوند و پیامبر عزیزمان که به خاطر همین اسلام، سخت‌ترین شکنجه‌ها را متحمل شد قرار گیریم؟ وظیفه من و تو ای جوان مسلمان این است که در عصر حاضر از اسلام‌مان حراست کنیم و با جهاد قلم و جهاد مال و جان از اسلام عزیز مواظبت نموده و خود را در دامان آن قرار دهیم و از بودن در کنار این آیین سعادت‌بخش افتخار کنیم.

اقتصاد اسلامی

✍️ یعقوب بارانزهی / کارشناسی مدیریت

❁ «یا ایُّها الَّذِینَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُم بَيْنَکُم بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْکُمْ.» (نساء: ۲۹)؛ ای کسانی که ایمان آورده اید، اموال یکدیگر را به باطل (و از طرق نامشروع) نخورید، مگر این که تجارتی با رضایت شما انجام گیرد. ❁ «اَوْفُوا الْکَیْلَ اِذَا کَلَّمْتُمْ وَ زَنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِیْمَ ذَلِكُمْ خَیْرٌ وَ احْسَنُ تَأْوِیلاً» (اسراء: ۳۵)؛ و هنگامی که پیمانہ می کنید، حق پیمانہ را ادا نمایید و با ترازوی درست وزن کنید. این برای شما بهتر و عاقبتش نیکوتر است.

❁ «وَاعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَیْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِی الْقُرْبَىٰ وَ الْیَتَامَىٰ وَ الْمَسَکِینِ وَ ابْنِ السَّبِیلِ» (انفال: ۴۱)؛ هرگونه غنیمتی به دست آورید، خمس آن برای خدا و برای پیامبر و برای نزدیکان و یتیمان و مسکینان و واماندگان در راه است. و آیه هایی دیگر که بیانگر این موضوع میباشند.

و در آخر این موضوع را باید دانست که بر خلاف اقتصاد غرب مثل کلاسیک ها (نظریه لیبرالیسم اقتصادی) و کینز ها (اقتصاد سیاسی) و.. که هر کدام اقتصاد را بر مبنای خودتفسیر کرده اند، در اقتصاد اسلامی نیز، در جهت تنظیم روابط اقتصادی بین انسان ها که برای تأمین نیازهای اقتصادی (یا رفع مشکلات اقتصادی) تدوین گردیده و با عدالت اجتماعی مرتبط می باشد. همچنین قواعدی کلی ارائه گردیده که در چهار چوب اجتماع و انسانیت می باشد.

اقتصاد یا ترازمان به یک نظام اقتصادی در یک یا چند منطقه جغرافیایی یا سیاسی خاص اطلاق می شود و در برگیرنده تولید، توزیع یا تجارت و مصرف کالاها و خدمات در آن منطقه یا کشور می باشد. یک اقتصاد مجموع کل ارزش معاملات میان فعالان اقتصادی نظیر افراد، گروه ها، سازمانها و حتی ملتهاست و به شکل ساده تری میتوان گفت اقتصاد اسلامی بر گرفته از تعریف بالا در چهار چوب قواعد اسلام و قرآن و سنت میباشد. اقتصادی زیبا، استوار و پابرجا، حقیقی و راستین.

همچنین ناگفته نماند که اقتصاد اسلامی در راستای تأمین عدالت اجتماعی برای نیل به سعادت بشر و رسیدن به جامعه معاملاتی فاضله ای که برگرفته از قرآن و سنت میباشد.

همچنین مثال زیبای اقتصادی در این راستا خلفای راشدین از جمله عمر بن خطاب رضی الله عنه می باشد. همچنین صاحبان خراج ویژگی هایی که همچنین هر کس که مسئولیت کارگزاری جمع آوری خراج را به عهده می گرفت باید دارای شرایطی معینی می بود و صاحب نظران او را به عنوان مشاور انتخاب کرده و در میان مردم به پاکدامنی و ترس از خدا مشهور و آگاه به مسائل می بوده است.

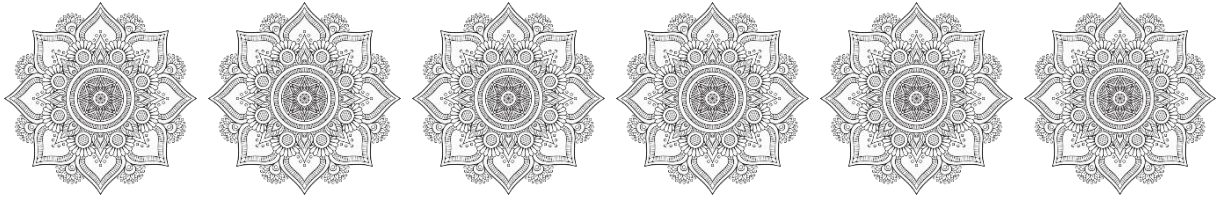
آری! این چنین است اگر افراد خوب و مؤمن در منصب قدرت یا پایه های اقتصادی قرار گیرند، اقتصادی سالم ایجاد می شود.

همچنین در کلام خدا که برنامه ای روشن برای سعادت بشریت است آیه و رهنمودهایی شیوا و مشخص در مسائل گوناگون اقتصادی وجود دارند: ❁ «أَحَلَّ اللَّهُ الْبَیْعَ وَ حَرَّمَ الرِّبَا» (بقره: ۲۷۵)؛ خدا بیع را حلال کرده است و ربا را حرام. ❁ «وَأَوْفُوا بِالْعُقُودِ» (مائده: ۱)؛ به پیمان ها (و قراردادهای) وفا کنید.

شیخ الحدیث مولانا سید محمد یوسف حسین پور؛ شہسوار عرصہ علم و دین

مسعود پرکی | طلبہ فعلی مدرسہ دارالقرآن سراوان

شیخ الحدیث حضرت مولانا محمد یوسف حسین پور (رح) شخصیتی استثنایی در علم تصوف اسلامی بود؛ شوریدہ حالی بی مانند، چرخندہ ای نورآفرین، یاری رسانندہ ای توانا و پیری دانا بود؛ کسی کہ حریم شریعت و طریقت را بہ خوبی می شناخت و بہ دریایی بیکران از حقیقت دین و قرآن راہ یافتہ بود. او دانای بسیاری از رازہای قرآنی و واقف و قائل بہ دہہا اسرار و تأویل آیات قرآنی بود. در حوزہ های تفسیر و تأویل، فقہ و حدیث، تصوف و عرفان بی نظیر دوران بودہ است. امروز از میوہ های خوش آب و رنگ و شکوفہ های زیبای اندیشہ او و از حالات روحانی و معنوی او کہ در رگہای زمان جریان دارد، بہرہ می بریم و از فہم آن لذت بی اندازہ می بریم؛ تأثیری کہ وی در زمان خود و پس از خود بہ جای گذاشت چنان گسترده است کہ روائع جانبخش آن و نفس گرم و پرشور او ہنوز ہم از اسباب آرامش ذہن و قلب سالکانی است کہ جویای حقیقت اند.

آری! شیخ الحدیث حضرت مولانا محمد یوسف حسین پور (رح) در جہان امروزی یکی از عظیم ترین ستونہای فقہ و حدیث بود. شیخ الحدیث از میان مردم بیرون آمد، با مردم زیست و در میان مردم فرورفت و آثارش ہمچنان در میان مردم نمایان ہستند. او نہ وزیر، نہ وکیل، نہ قاضی و نہ رئیس شد، نہ مال کسی را با خود برد و نہ خون کسی را بہ گردن گرفت، در جہان امروزی سادہ تر و بی ادعا تر و پاکدامن تر از او کسی ندیدہ است. مردی بود بہ تمام معنای مرد؛ مودب و فروتن، خوشرو و خوش سخن، صمیمی و بخشنده، نیکوکار و بی اعتنا بہ مال دنیا و صاحبان جاہ و جلال؛ شیخ الحدیث در تاریخ بہ عنوان یک عالم و عارف ربانی جایگاهی بلند دارد. آگاہی و سلطہ او بر لفظ، معنی و تفسیر کلام اللہ مجید، حدیث و علوم دینی رنگ و بوی خاصی بہ علم در زمینہ های گوناگون بخشیدہ بود.

سرانجام این عالم ربانی و پیرو واقعی قرآن و سنت رسول اکرم (ص) در ۱۷ مہر ۱۴۳۶ھ ش در شہر کراچی پاکستان، زیر عمل جراحی قلب دارفانی را وداع گفت. روحش شاد و یادش ماندگار.

شیخ الحدیث مولانا سید محمد یوسف حسین پور (رح) در سال ۱۳۰۹ھ ش در شہر گشت متولد شد. دربارہ سرگذشت آن شہسوار بلند پرواز و خورشید صبح آفرین بلوچستان سخنہا گفتہ اند. این عالم ربانی از آن دستہ از عارفان و عالمان این سرزمین کهن بود کہ برای رسیدن بہ دیار مقصود و پی بردن بہ سر منزل حقیقت سالہا با قدم توکل و اخلاص مراحل را طی نمودہ و از عقبات صعب سلوک گذر کردہ است و از بین ہزاران سالک کہ در این راہ سخت، جان و دل باختہ اند، این توفیق رفیق راہ او شد کہ بتواند خدمت دین و مردم را بکند و از پستی و بلندی ہا و نشیب و فراز های آن گذر کند و علمای زیادی را تربیت کند و کتب و رسالات فراوانی را از خود بہ یادگار بگذارد. شیخ الحدیث (رح) بہ مانند دیگر عالمان در زندگی خود دچار چالشہای بسیاری شدہ و با بسیاری از حوادث کوچک و بزرگ روزگار دست و پنجہ نرم کردہ است. راہی را کہ برگزیدہ بود بہ گونه ای آن را آغاز کرد کہ با عنایت و جذبہ الہی و با ہمت و مدد مردان بزرگ طریقت آن راہ را تا آخرین لحظات عمر ترک نکرد. شیوہ زندگانی او و مراحل را کہ در پی سلوک علمی طی کردہ بہ راستی حیرت آور است و کمتر سالک و عالم و صوفی و عارفی توانستہ تا این حد خود را مقید بہ آداب و احکام الہی کند و از ابتدا تا انتہا در مدار قرآن و سنت نبوی باشد.

شناخت شیخ الحدیث برای ہمہ کسانی کہ اہل علم ہستند ضروری می نماید چرا کہ او نہ تنہا شیوہ خاصی را در زمان خود دنبال می کرد بلکہ عین اندیشہ و سلوک او تأثیرگذار در ہمہ کسانی بود کہ با او در ارتباط بودند؛ درسہایی کہ او برای شاگردان و محبان خود بجای گذاشت، میتواند برای ہمہ علاقمندان بہ سلوک طریقت تأثیر گذار باشد. پذیرش و آشنایی کامل بہ قرآن و سنت نبوی از جملہ ویژگی های این بزرگمرد است کہ امروز در کمتر کسی از علما یافت می شود.

نقش والدین در تربیت فرزندان

✍️ عبدالرزاق حسن زهی - عبدالرزاق دهواری
 طلبه فعلی مدرسه تعلیم القرآن شورشادی زاهدان

نیکویی داشته باشیم چنانچه رسول گرامی ﷺ میفرماید هرگاه قصد نزدیکی باهمسر خویش را داشتید این دعا را بخوانید (اللهم جنبنا الشیطان و جنب الشیطان ما رزقتنا)، بخاری، مسلم، ترمذی.
 ترجمه: بارالها شیطان را از ما دور گردان و آنچه به ما عنایت میفرمایی شیطان را از او دور گردان. خداوند به برکت این دعا فرزندان را از اثرات شیطان محفوظ می دارد. از این جا معلوم میشود تربیت فرزندان از زمان وجود آنها در رحم آغاز می شود.

«حقوق فرزندان بر والدین»

یکی از حقوق فرزندان بر والدین بعد از تولد گفتن اذان در گوش راست و اقامه در گوش چپ میباشد تا اینکه قبل از رسیدن دعوت شیطان به او دعوت رحمن به او برسد. و در روز هفتم سنت عقیقه را بجای بیاورد یعنی گوسفندی برای فرزند دختر و دو گوسفند برای فرزند پسر قربانی کند و این خود شکرست برای نعمتی که به آنها عطا شده است و با عقیقه فرزند خود را از آفات و حوادث در امان نگه می دارند. علامه قاری در جایی میفرماید: هرکسی که میخواهد فرزندش در بزرگسالی نافرمان نشود به هنگام طفلی برای او عقیقه کند. البته عقیقه مستحب است و یکی از موارد مهم در بحث تربیت فرزندان مسمی کردن آنها به اسامی نیکو میباشد. پیامبر اکرم ﷺ میفرماید: فرزندان را به اسم انبیاء نامگذاری کنید و محبوب ترین اسم ها نزد خداوند عبدالله و عبدالرحمن است؛ بر ذمه والدین از حقوق فرزندان ختنه کردن پسر ها میباشد که بهترین موقع آن روز هفتم است.

«تربیت ایمانی»

تربیت ایمانی از زمان لب گشایی آغاز میشود و کلمه توحید (لا اله الا الله) اولین چیزی باشد که به او آموخته میشود.
 بنابر گفته نبی اکرم (ص): (افتحوا علی صبیانکم اول کلمه لاله الا الله) یعنی اولین چیزی که به آنها تعلیم داده میشود برای سخن گفتن (لا اله الا الله) باشد. تا بتواند زندگی در جهت این کلمه عظیم و براساس توحید داشته باشد.

یکی از دغدغه های بسیار مهم که خانواده ها همیشه در طول تاریخ با آن گرفتار بوده اند تربیت صحیح فرزندان شان بوده است. زیرا فرزندان هر ملت و جامعه آینده سازان آن جامعه هستند. اگر تربیت و تعلیم آنها صحیح باشد پس جامعه ای پیشرفته و فرهنگی غنی خواهیم داشت و سریعتر می توانیم راههای رشد و بالندگی را بییماییم.

کودکان را میتوان یک نوار خالی مثال زد که میتوانیم در آن چیزهای مفید جایگزین کنیم و یا آنرا پر از موسیقی های ناجایز بکنیم. همینطور ذهن کودکان آماده برای یادگیری چیزهای خوب و بد خانواده و اجتماع است. و بهترین موقعیت برای تربیت صحیح فرزندان ایام کودکی است.

کودکان را نیز میتوان به جوانه ای تازه سر بر آورده تشبیه کرد که برای رشد و ترقی و مثمر ثمر شدن نیاز به مراقبت و محافظت دارد تا بتواند به درختی ثمر بخش تبدیل گردد. درخت برای رشد به آب، خاک و آفتاب و مهم تر از همه به باغبانی نیاز دارد تا با دلسوزی و تدبیر و حکمت به رسیدگی کند. همینطور نیاز کودکان به تعلیم و تربیت و در کنار آن معلمی دلسوز است که بتواند در تمام مراحل زندگی دنیوی و دینی آنها را راهنمایی کند.

دین اسلام با هدیه گرانقدر خویش آن قانون نامه بی نظیر وجود آنحضرت ﷺ توانسته است راهکارهایی بی مثل و مانند برای تربیت فرزندان ارائه نماید. زیرا در اسلام همانطوری که پدر و مادر بر گردن فرزندان حقوقی دارند فرزندان نیز بر گردن والدین حقوقی دارند که باید رعایت شوند تا بتوانند زندگی سرشار از مهر و محبت داشته باشند.

برنامه ریزی های قرآن از زمان قبل از ازدواج اشخاص شروع میشود و به آنان تعلیم میدهد که باید با تضرع و زاری و استعانت از رب ذوالجلال در فکر همسر و اولاد صالح باشد تا خنکی چشمان وی قرار گیرند آنجا که میفرماید (رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا)

همچنین احادیث نبوی راهنمایی می کنند تا فرزندان

تعلیم دادن و آگاه ساختن آنان از احکامات قرآن یکی دیگر از حقوق فرزندان بر والدین میباشد تا راههای خیر و شر را تشخیص داده و عامل برحلال و باز آمده از حرام شده و زندگی آرام و نیکو زیر سایه اسلام ناب محمدی داشته باشند.

امام غزالی (رح) در احیاء العلوم خود به اینکه کودکان را قرآن مجید و احادیث نبی اکرم و واقعات بزرگان و بعضی از احکامات دینی تعلیم داده شوند توصیه نموده است.

والدین در تربیت صحیح و ادب کردن فرزندان خود از هیچ کوششی نباید دریغ ورزند چنانچه پیامبر اکرم (ص) میفرمایند: هیچ پدری به فرزندش هدیه‌ای بهتر از ادب خوب نداده است.

والدین موظفند فرزندان را از رفتارهای بد و پرخاشگری باز دارند که در ذیل به چند مورد اشاره خواهد شد.

«عادت‌هایی که کودکان باید از آن‌ها بز حذر داشته شوند»

۱. دروغ‌گویی: زیرا پیامبر اسلام دروغ‌گویی را یکی از خصلت‌های چهار گانه‌ی منافق قرار داده است. و فرموده اند: از دروغ جدا پرهیز کنید چرا که دروغ بطرف گناه هدایت می‌کند و گناه به جهنم می‌کشاند، شخصی که پیوسته دروغ بگوید و دنبال دروغ‌گویی باشد بالاخره نزد الله کذاب و دروغگو نوشته می‌شود.

۲. دزدی: یکی از خصلت‌های زشتی که در بسیاری از کودکان دیده می‌شود بواب بازی گوش بودنشان دزدی است که اگر همان ابتدای امر جلوی آن گرفته نشود پیامدهای جبران ناپذیری در پی خواهد داشت. خانواده‌ها لازم است که از ابتدا دزدی را در ذهن کودکان یک خصلت کثیف و قبیح عنوان کرده و امانت داری و اهمیت حقوق شهروندی را برای آنها بیان کنند و محبت و امید و خوف الهی را در دل آنان

۳. فحش و بدگویی: استعمال الفاظ رکیک و زشت یکی دیگر از خصلت‌هایی هست که بیشتر در فرزندان خانواده‌هایی که از دین و فرهنگ عقب مانده اند، دیده می‌شود. و دو عامل را می‌توان به عنوان عوامل عمده در بروز چنین خصلتی در کودکان ذکر کرد. ۱. اولیا و بزرگان خانواده این الفاظ زشت را برای کودک و یا برای دیگران بکار می‌برند. ۲. مجالست با افراد فاسد و بدگو و همراهی با آنان. پیامبر (ص) بدگویی را مذمت نموده و در این مورد فرموده اند (سباب المسلم فسق و قتاله کفر) (صحیح بخاری) بدگویی به مسلمان فسق و قتال با او کفر است.

۴. بی بند وباری و ویلگردی: این خصلت بیشتر از سن ۱۵ سال به بالا شروع می‌شود زیرا با بالغ شدن فرزندان و همنشینی با افرادی غیر از افراد خانواده باعث تغییر نگرش و خود باوری و خودبینی در جوانان شده و تغییرات چشم گیری در زندگی آنها رخ می‌دهد اگر والدین برنامه ریزی برای آینده‌ی فرزندان نداشته باشند گاهی دیده می‌شود که بعد از این ایام کودکان با فرهنگ‌های کثیف غربی آشنا شده و بطرف آنها میلان پیدا کرده و خود را شبیه آنان قرار داده اند. اگر والدین کودکان خود را در ایام کودکی با احکامات اسلامی و فرامین الهی آشنا نموده اند و کودک با آنها انس حاصل کرده است پس آنها در این وقت برای تربیت اولادشان دچار مشکل نخواهند شد.

در پایان این را بگوییم که کودکان سرمایه‌های گرانبها و امیدهای آینده هستند که با تعلیم و تربیت صحیح به آینده سازان مبدل میگردند و گوی غلتان زندگی فردا دردست کودکان امروز خواهد بود بیاییم با تربیت صحیح آنان افرادی فرهنگی و سالم تقدیم جامعه بکنیم.

یونس درازهی - ارسلان سپاهی
 طلبه فعلی مدرسه تعلیم القرآن شورشادی - زاهدان

ترك دعوت ؛ مرگ تدریجی امت

سنت خداوند بر این است که بعد از خلق آسمان‌ها و زمین و مابین آنها موجودی را از گل بدبویی بیافریند و آن را با نفخه‌ی خود بیاراید و بدان عزت و کرامت بخشد و آن را جانشین خویش سازد. خداوند متعال بعد از آن که انسان را آفرید ، علم آنچه را که به آن نیاز داشت را نیز به او آموخت. پس فرستادن انبیاء (ع) برای آگاه ساختن انسان به آنچه که نیازش بود و دعوت بسوی نور هدایت آغاز شد.

مفهوم دعوت

قبل از هر چیز باید فهمید که لفظ دعوت دارای معنای عام است دربرگیرنده‌ی معانی متعددی می‌باشد و منحصر به موعظه و نصیحت نیست! همانگونه که در اذهان عموم پروریده شده است هریک از موعظه‌های جهاد ، تعلیم و تعلم و .... را می‌توان بخشی از دعوت قلمداد نمود و گفت: که هر یک از این شعبه‌ها با دعوت رابطه‌ی عموم و خصوص مطلق دارند و هر یک مناسب با شرایط و حالات آن مکان صورت گرفته و اجرا می‌شوند؛ به طور مثال: (وقل لعبادی یقول التی هی احسن) - ۵۳ بنی اسرائیل - ترجمه: «بگو ای پیامبر! برای بندگانم که (در پاسخ به کفار) چنان سخنی بگویند که (به اعتبار اخلاق) بهتر باشد»

در این آیه مبارکه مسلمانان از تشدد و گفتن کلام تند با کفار منع شده‌اند و مراد از آن، این است که بدون ضرورت به آنها سختی روا داشته نشود.

در خیلی از موارد به وسیله موعظه و در خیلی از موارد با مجادله صحیح و بعضی مواقع با قتال می‌توان شوکت کفر را مغلوب و عزت اسلام را غالب کرد اما کوتاهی و سهل انگاری در هر یکی از شعبه‌های دعوت می‌تواند زیان‌های عظیمی را برای اسلام ناب داشته باشد پس صاحبان اصلی دعوت به سوی حق، انبیاء (ع) هستند و افراد این امت؛ بالخصوص علما از حیث نیابت از انبیاء (ع) نیز این امر را به ارث برده‌اند. پس ضرورت بر این است که روش انبیاء (ع) را در احیای این امر بصورت عملی به کار برند.

روش و آداب دعوت پیامبران

باید دانست که دعوت بایستی همراه با خیرخواهی باشد بطور مثال اگر شخصی، فردی دیگر را در یک امر نامشروع دید و آن شخص را از روی عناد و مچ‌گیری منع کرد، آن شخص نه تنها از آن عمل باز نمی‌آید بلکه برای انجام عمل قبلی‌اش اصرار می‌ورزد. خداوند متعال، حضرت موسی و هارون (ع) را با اینکه فرعون از روی کفر و سرکشی به نهایت گمراهی رسیده بود، امر فرمودند: (فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لِّیْنًا لَّعَلَّهُ یَتَذَكَّرُ أَوْ یَخْشَى) طه ۴۴ «بافرعون سخن نرم بگویید شاید بفهمد یا بترسد»

در اینجا خداوند متعال به سخن گفتن با نرمی دستور دادند. همچنین دعوت سایر انبیا (ع) به همین شکل بوده است. حضرت نوح (ع) با اینکه اکثر عمر مبارک خویش را در دعوت الی الله سپری کردند در حالی که قومش در جواب

خیرخواهی‌اش می‌گویند: «إِنَّا لَنَرَاكَ فِی ضَلَالٍ مُّبِینٍ» (همانا ما تو را در گمراهی آشکار می‌بینیم) در این جا حضرت نوح (ع) که از اسوه‌های صبر و اخلاق برای داعی هستند در مقابل جواب آنها می‌فرماید: «قَالَ یَا قَوْمِ لَیْسَ بِی ضَلَالَةٌ وَلَکِنِّی رَسُولٌ مِّنْ رَبِّ الْعَالَمِینَ» اعراف ۶۱ (ای قوم من، من گمراه نیستم، بلکه رسول و قاصد پروردگار جهانیان می‌باشم) با جوابی نرم به قوم خویش می‌فهماند که خیرخواه آنهاست. افرادی که در مقابل داعی قرار می‌گیرند گوناگون هستند و قبلا در مورد این که شرایط دعوت نیز گوناگون است ذکر کردیم. پیامبر اسلام (ص) نیز در مورد کفار چنین امر شدند «يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ» مجادله ۹ (ای پیامبر (ص) با کفار و منافقین جهاد کن و با آنها با تندی بر خورد کن) در حالی که در آیه قبلی حضرت موسی و حضرت هارون (ع) دستور به گفتن سخن نرم با متکبر عصر خویش که فرعون باشد داده شدند. پس اخلاق دعوت بستگی به موقعیت آن دارد و می‌توان اخلاق دعوت و موعظه را با اخلاق دعوت جهاد از هم تفکیک کرد. با همین تدبیر حکیمانه و تعلیم الهی، پیامبران توانستند در مسیری گام بگذارند که صراط مستقیم است و قوم خویش را نیز در همین مسیر سوق دهند و کسانی که خویش را راهرو راه انبیاء می‌پندارند و بر آن نیز ادعا دارند، شیوه و روش نیز همین است پس در تمام ابعاد دعوت و برای پیشبرد آن باید شیوه‌ای نبوی را بکار برد.

علت ترك دعوت و راه درمان آن

یکی از اموری که جامعه اسلامی از آن می‌نالند و آن را از هدف اصلی رهانده است، فرقه‌گرایی و ظهور فرقه جدید و همچنین اختلاف در میان علماء است که آنها را از مسیری که کما حقه باید طی شود، تا اندازه‌ای فاصله داده است که هر یکی در پی ترویج فرقه و نظریات شخصی خویش است که اینگونه مجادلات و مباحثات نه تنها مثمر ثمر نبوده بلکه وقفه‌ای بر دعوت صحیح ایجاد می‌کنند. دین اسلام در چنان لحظات حساسی قرار دارد که افراد مشمول آن در حال مغلوبیت از ناحیه کفار قرار گرفته و نیاز دارند که افرادی آنها را متوجه هدف اصلی خود بکنند. در حالی که افراد صاحب امر خودشان نیز از امر صحیح فاصله دارند و خودشان مشغول یکدیگر هستند و با چنان کلمات تند یکدیگر را مورد هجوم قرار می‌دهند که الله (سبحانه و تعالی) آنها را در مقابل یهود نیز منع کرده است: «وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ

إِلَّا بِأَلَّتِي هِيَ أَحْسَنُ» طه ۴۴ (مجادله نکنید با اهل کتاب مگر با روش صحیح و بهتر) (البته ناگفته نماند که صحیح و بهتر بودنش بستگی به حالت مناظره دارد) و در اینجا خداوند متعال روش دعوت را به امت می آموزاند که اگر نیاز به مجادله با اهل کتاب شد با روش و اسلوبی مناسب با آنها مجادله کنید که روش خوب هم با دلایل است و هم با اخلاق، اخلاقی که طرف مقابل متأثر گردیده و با دلایل قانع گردد (اگر طالب حق باشد). این روش مجادله با اهل کتاب است اما روش مجادله با مسلمانان باید خیلی بالاتر و با روشی بسیار خیرخواهانه تر صورت گیرد. ابتدا باید تمام مراحل صورت گیرد و اگر دیگر مرحله ای باقی نماند سپس مناظره صورت گیرد «ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ» اسراء ۱۲۵ (بخوان بسوی پروردگارت با سخنانی پخته و نصیحت نیکو و مجادله کن با آنها به نحوی که بهتر باشد) در آیه فوق مراحل دعوت بیان گردید که ابتدا باید با روشی خیرخواهانه به سوی حق دعوت داده و در آخر با روشی نیکو مجادله شود. اما متأسفانه مجادلات رایج امروزه با چنان روشی صورت می گیرد که اگر طرف مقابل قصد قبول کردن حق را داشته باشد از آن گریزان می شود. ناگفته نماند که مجادلات صحیح نیز در این عصر موجود است و سخن ما از اکثریت می باشد که همین روش بین انسان با دعوت اصلی فاصله می اندازد. مناظرات صحیح خود دعوت بشمار می آیند (اما با رعایت شرایط آن)

حضرت علامه مفتی محمد شفیع عثمانی (رح) اسباب عدم تأثیر اصلاح و دعوت را در این زمان دو چیز بیان فرموده اند: ۱. اینکه قلوب مردم به علت فساد زمانه و کثرت امور حرام عموماً سخت و از آخرت غافل شده اند و توفیق قبول حق کم شده است. ۲. عموماً از انجام وظیفه امر به معروف و نهی از منکر و دعوت به سوی حق غافل شده است. عوام بجای خود، احساس این ضرورت در میان علماء و صلحاء هم خیلی کم شده است و این تصور غالب شده است که فقط اصلاح اعمال خویش کافی است اگر چه اولاً همسر، برادران، دوستان و احباب به هر گونه گناهی مبتلا باشند.

عواقب ترک دعوت

همانگونه که انجام امورات انسان را به کمال می رساند، به همان اندازه ترک آنها باعث ضعف می شود. اگر آن امر، امری فراگیر باشد پس عقوبت آن به همان اندازه فراگیر خواهد شد. انجام دادن دعوت اسلامی اگر چه وظیفه تک تک افراد امت به شمار می آید، علاوه بر آن باعث ترقی دین مبین اسلام می گردد و اگر از این امر فاصله گرفته شود فتوحات اسلامی نیز منقطع می گردد همانگونه که امروزه مشاهده می شود. امام سید ابوالحسن الندوی (رح) می فرماید: خداوند در کنار بعثت حضرت رسول (ص)

امتش را نیز به کار دعوت مبعوث کردند، تا هم در حیات و بعد از ارتحال ایشان تا قیامت این مسئولیت را به عهده بگیرند و جهانیان را به سوی حق فرا خوانند (ندای اسلام) در سنن ابن ماجه ۴۰۰۴ از حضرت عایشه (رض) روایت شده است که از آن حضرت (ص) شنیدم که فرمودند: امر به معروف و نهی از منکر کنید قبل از اینکه دعا بکنید و دعايتان قبول نشود (همانگونه که امروزه مشاهده می شود).

ترک دعوت عذاب های دنیوی را نیز در بر دارد که در این صورت دعا کارساز نمی شود. حضرت حذیفه بن یمان از آن حضرت (ص) روایت می کنند که فرمودند: سوگند به ذاتی که جانم در دست اوست باید امر به معروف و نهی از منکر بکنید، (در غیر این صورت) نزدیک خواهد بود که خداوند عذاب خود را بر شما فرود آورد و آن گاه شما (برای نجات خود) به درگاه خدا دعا می کنید و دعای شما مورد قبول واقع نگردد.

به هر اندازه ای که از دعوت اسلامی فاصله گرفته شود به همان اندازه از شأن و شوکت اسلام ناب کاسته می شود.

بی توجهی به امر دعوت، نا آگاهی نسبت به اسلام را در بر دارد. و اگر بر ادوار تاریخ نظر افکنده شود پی می بریم که علت سربلندی امت بر پا داشتن این امر الهی بوده است. به عنوان نمونه صلاح الدین ایوبی در زمانی که مسلمانان تا اندازه ای غافل از این امر بودند، همت والای خود را در اذهان آنان پروراند و توانست با دعوت بزرگ که جهاد مبین باشد، عزت از دست رفته مسلمین را دوباره در خاک فلسطین و سایر نقاط عالم بالا ببرد. همچنین نمونه های دیگری از این قبیل ابرمردان در تاریخ اسلامی یافت می شود که اگر بخواهیم به آن پردازیم خود مبحثی مفصل خواهد شد. اما هنگامیکه از این امر مهم فاصله گرفتیم و دلبسته دنیا گشتیم، هدف نیز تغییر کرد و فتوحات منقطع گشته و مغلوبیت حاکم شد. به عنوان مثال، خاک هایی که مسلمانان آنها را با خون خود به دست آورده بودند و اسلام را غالب بر ادیان و مذاهب گردانیدند، با ترک این امر و تغییر روش صحیح، از دست مسلمانان خارج شدند مانند: اندلس و ...!

ترک این امر به هر روش که باشد (جهاد، موعظه، تعلیم و تعلم و...) هم عذاب الهی را در بر دارد و هم ذلالت دنیوی و اخروی که خود قهر الهی به شمار می آید.

ای غنچه خوابیده چو نرگس نگران خیز

کاشانه ما رفت به تاراج، غمان خیز

از ناله مرغ چمن از بانگ اذان خیز

از گرمی هنگامه آتش نفسان خیز

نصایح ارزشمند برای طلاب ارجمند

« در گفتگو با مولانا اسحاق سپاهی (مدیریت محترم مدرسه دارالقرآن سراوان)

؟ شما از شاگردان خاص و برگزیده مولانا عبدالعزیز ساداتی رحمته الله بوده اید؛ میخواهیم از زبان شما با شخصیت، فعالیت ها و خدمات ارزنده دینی و فرهنگی ایشان در جامعه آشنا شویم.

✓ **مولانا اسحاق سپاهی:** با توجه به اینکه بنده چندین سال افتخار همراهی و شاگردی مولانا عبدالعزیز ساداتی رحمته الله را داشته ام، ایشان یکی از علمای برجسته، متبع سنت، حق گو، نترس، مردمی و بسیار متواضع که بر زندگی ساده با امکانات اندک قانع بودند و اکثر اوقات خود را به تدریس و تعلیم در دارالعلوم سراوان - زنگیان یا تبلیغ و سخنرانی یا فیصله شرعی و حل و فصل اختلاف مردم مشغول بودند. ایشان با بدعات و رسومات قومی و محلی و شرکات که در آن زمان رایج بود به شدت مبارزه کردند و دارالعلوم زنگیان - سراوان که هم اکنون یکی از مدارس قدیمی و مشهور بلوچستان است، با مدیریت فرزند ارجمند ایشان مولانا عبدالصمد ساداتی فعالیت میکند و یادگار ماندگار مولانا عبدالعزیز ساداتی می باشد.

؟ به نظر شما برای ارتقای سطح علمی و فکری طلاب و دانش آموختگان علوم دینی چه باید کرد و چه پیشنهادهای دارید؟

✓ **مولانا اسحاق سپاهی:** با توجه به اینکه عصر کنونی عصر سواد، دانش، اینترنت و شبکه های اجتماعی است، طلاب عزیز ما علاوه از کسب علم و دانش در مدارس علوم دینی، همزمان باید در مدارس دولتی و دانشگاه ها مشغول به تحصیل باشند تا سبب ارتقای سطح علمی شود و نسبت به عموم مردم باید عالم ترین و داناترین باشند. مردم نیز در مقابل علم و دانش و عمل مخلصانه تسلیم میشوند و سر تعظیم فرود می آورند.

؟ وضعیت فرهنگی - دینی مردم سراوان را چگونه ارزیابی میکنید؟

✓ **مولانا اسحاق سپاهی:** اوضاع علمی، دینی و اجتماعی مردم سراوان با توجه فعالیت دوازده مدرسه علوم دینی فعال و شبانه روزی و مرکز جماعت تبلیغ که در زمینه اصلاح و تزکیه غوم مردم فعال می باشد و همچنین فعالیت چندین دانشگاه با رشته های متنوع و دبیرستان های موفقی مانند دبیرستان نمونه شهید مطهری که در سال تحصیلی جاری با قبولی هفده نفر در رشته پزشکی خوش درخشید و دیگر دبیرستان های موفق، به لطف خداوند رضایت بخش است و متولیان فرهنگی جامعه اعم از قشر حوزوی و دانشگاهی جهت بهبود اوضاع سراوان نقش بسزایی دارند.

اما مشکل اقتصادی و امرار معاش مردم به خاطر بسته بودن مرز و عدم برنامه ریزی درست بعضی عوامل و سازمانهای ذیربط مشکل مهم مردم سراوان است که ان شاءالله با درایت

با عرض سلام خدمت شما استاد بزرگوار مولانا اسحاق سپاهی؛ از وقتی که برای گفتگو با ما گذاشته بسیار سپاسگزاریم. به عنوان اولین سوال میخواهیم از اسباب ترقی مدرسه دارالقرآن سراوان بدانیم.

؟ مهم ترین سبب پیشرفت و ترقی مدرسه دارالقرآن به نظر شما چه چیزی بوده است؟

✓ **مولانا اسحاق سپاهی:** السلام علیکم؛ در ابتدا بنده از تلاشهای شما عزیزان برای تهیه این مجله (مجله نسیم اسلام) تشکر میکنم و از این کار زیبای شما ابراز رضایت و خوشنودی دارم.

در پاسخ به سوال اول شما، به نظر بنده مهمترین سبب موفقیت مدرسه دارالقرآن سراوان، سرلوحه قرار دادن آموزش قرآن و کلاسهای روحوانی و حفظ قرآن و برنامه ریزی در این مورد میباشد. همچنین اتحاد و صمیمیت بین مدیر و مدرسین و همکاری و همفکری در امور آموزشی و تربیتی توسط همه اساتید در ترقی و پیشرفت این مدرسه بسیار موثر بوده است.

؟ با توجه به مطالعات خویش، از چه کتبی بیشتر متأثر شده اید برای طلاب پیشنهاد می کنید؟

✓ **مولانا اسحاق سپاهی:** کتابهای علامه سید ابوالحسن علی ندوی رحمته الله که توسط مفتی محمدقاسم قاسمی (حفظه الله) و مولانا عبدالقادر دهقان ترجمه شده، بیشترین تاثیر را برای بنده داشته است.

همچنین پیشنهاد میشود کتاب نبرد ایدئولوژیک، ارزیابی تمدن غرب، خود را دریابید، آئین زندگی، صحنه های تکان دهنده در تاریخ اسلام، نگاهی به تاریخ ایران بعد از اسلام، تزکیه و احسان، تحفه العلماء، هدیه ای به خواهران (تالیف مولانا عاشق الهی بلند شهری) مورد مطالعه قرار گیرند.

؟ با توجه به گذشته درخشان بلوچستان و وجود شخصیت های برجسته علمی که خدمات دینی بسیاری داشته اند؛ چه عواملی را سبب رشد و برخاستن مجدد چنین شخصیت هایی از بین طلاب کنونی می دانید؟

✓ **مولانا اسحاق سپاهی:** تاریخ بلوچستان گواه است علمای برجسته ی آن که خدمات ارزنده ای انجام داده اند؛ در دو بعد علمی و معنوی دارای کمال و شایستگی بوده اند؛ یعنی هم عالم شریعت در علوم معقول و منقول بوده اند و بر عموم مردم زمان خودشان تسلط علمی داشته اند و هم در بعد معنوی اهل عرفان، اصلاح و تزکیه بوده اند. آنها مورد اعتماد قاطبه مردم زمان خودشان بودند و در آن زمانه به خوبی درخشیده اند و خدمات فراوانی انجام داده و آثار ماندگار از خود به جا گذاشتند. طلاب عزیز ما نیز، امروز راه و رمز موفقیت آنان در اهتمام به این موارد هست.

نصایح ارزشمند برای طلاب ارجمند

◀ در گفتگو با مولانا اسحاق سپاهی (مدیریت محترم مدرسه دارالقرآن سراوان)

در خدمت ایشان بودم، همیشه تاکید و توصیه به فعال نمودن شعبه قرآن در مدرسه داشتند و نیز مولانا مفتی محمدقاسم قاسمی (حفظه الله) که در بند روحانیت مشهد با ایشان بودم، اکثر توصیه و سفارش در مورد تجوید قرآن و آموزش صحیح قرآن در مدارس داشتند و این ذهنیت برای بنده به وجود آمد که دارالقرآن را جهت تعلیمات قرآنی خصوصا در مقطع ابتدایی و مقدمات تاسیس و فعال نمایم. همچنین با تجربه ثابت شده و مشاهده گردیده است، اکثر مدارس که تنزل پیدا کرده اند و تضعیف یا تعطیل شده اند، در اثر کم مهری و کم لطفی در حق قرآن و عدم اهمیت و دقت کافی در فعال نمودن کلاس های آموزش قرآن بوده است.

اکنون نیز مدرسی که فعالیت چشمگیری دارند به برکت فعال بودن کلاس های قرآن و حفظ این مدارس بوده است.

و استفاده صحیح و مناسب از نعمت مرز توسط مسئولین مربوطه، امید است تا حدی از این مشکل معیشتی مردم کاسته شود.

? مولانا ابراهیم دامنی رحمته الله علیه از اساتید شما در دارالعلوم حقانیه ایرانشهر بوده اند؛ از خصوصیات و شخصیت این عالم ربانی برای ما بیان کنید.

✓ **مولانا اسحاق سپاهی:** مولانا ابراهیم دامنی رحمته الله علیه که بنده مدت شش سال در دارالعلوم حقانیه از محضر ایشان و اساتید بزرگوار دیگر استفاده نمودم، یکرنگی و عدم سیاسی کاری در امور دینی، حقگویی و صداقت و نداشتن طمع از کسی بود. ایشان دارای منطق قوی در دفاع از مذهب و عقیده بودند.

? انگیزه شما از تاسیس دارالقرآن و اسم گذاری با این عنوان چه بود؟

✓ **مولانا اسحاق سپاهی:** انگیزه تاسیس دارالقرآن و فعالیت در محور قرآن و نام گذاری با این عنوان این بود که مولانا سیدعبدالعزیز ساداتی رحمته الله علیه زمانی که در دارالعلوم زنگیان

ردی بر اسلام ستیزان

✍️ عبدالغنی سپاهی | دانشجوی رشته مشاوره

پیروان دین اسلام به عنوان دینی که بیشترین گرونده از سایر ادیان و مکاتب را دارد، و همچنان رو به افزایش هستند. معمولاً افرادی که آشنایی بادرین اسلام نداشته اند، پس از آگاهی از آموزه های متعالی، منطقی و انسان ساز این دین، آن را آئینی کامل و جامع برای سعادت دنیا و آخرت خود می یابند و به اسلام مشرف میشوند. اما در این میان کسانی هستند که از قبل نظرات منفی درمورد اسلام داشته و حتی علیه اسلام فعالیت داشته اند، اما در نهایت در برابر حقانیت و منطق روشن آن سر تعظیم فرود آورده اند. از اینگونه افراد در طول تاریخ بسیار می توان یافت و در سالهای اخیر نیز نمونه های بسیاری از آنها وجود دارد. چند سالی است که به دلیل حملات تروریستی تروریستهای تکفیری چه در جهان اسلام و چه در کشورهای غربی، موج اسلام هراسی و اسلام ستیزی تشدید شده است. دولتها، و رسانه های تندروی غربی به بهانه این حملات، همه مسلمانان را به خشونت و تروریسم متهم می کنند، در حالی که بیشترین قربانیان تروریسم تکفیری، خود مسلمانان بوده اند. در هر مذهبی و در هر جای دنیا، شما می توانید تندروهایی را پیدا کنید. متأسفانه رسانه ها و رادیو و تلویزیون غرب، فقط همان یک درصد از تندرها را به مردم نشان می دهند و تاثیر آنها را بزرگنمایی می کنند و اغراق بیش از حد میکنند. مسلمانان ملتی حق جو، صلح طلب و متعادل هستند. اگر غیر مسلمانان بیشتر آموزه های اسلام را مطالعه بکنند، بیشتر زیبایی های این دین آسمانی را خواهند دید.

با وجود همه تبلیغات سوء که علیه دین اسلام انجام میشود، اگر پا بر روی تعصبات جاهلانه خود بگذارند و آنها را کنار بزنند، خواهند دید که اسلام دینی زیبا و بسیار جامعی است که تاریخ و معیارهای بزرگی دارد. اسلام دینی است که کتاب بی مثالی همچون قرآن دارد. اسلام دینی است که پیامبری چون محمد مصطفی (ص) دارد که رحمتی بر همه جهانیان است. اسلام به ما می آموزد که در زمان رفاه و آسایش و در زمان سختی از همدیگر حمایت کنیم. اسلام به شخص آرامش درونی و خرد عطا می کند و زندگی را سرشار از خیر خواهی و انسانیت میکند. اسلام دین مهربانی است. اسلام دینی است که خیر خواهی برای تمام بشریت میخواهد، اسلام دین رفت و رحمت است. اسلامی دینی است که برای تمام کارهای روزانه ما و شما برنامه و قانون دارد. اسلام دینی است که بشریت را درس مهربانی نسبت به هم نوعان خود و تمام مخلوقات میدهد. اسلام به عنوان آخرین و جامع ترین دین، با وجود همه تبلیغات منفی علیه آن، همچنان راه خود را به قلوب بشریت باز می کند و تعداد بیشتری از جویندگان راه حق به آن گرایش پیدا می کنند، به طوری که روزانه شاهد مسلمان شدن هزاران مرد و زن هستیم. دین اسلام، دین اعتدال و صلح است. دین اسلام ناجی تمام بشریت است.

تکرار اندیشه غربیان

علی سبکزی | دانشگاه سیستان و بلوچستان

یکی از عوامل مؤثر در انحطاط جوامع اسلامی: خودباختگی فرهنگی، مَدگرایی و تقلید کورکورانه از جامعه‌ی خودشیفته و خودباخته غرب است. گویا جوامع اسلامی نمی‌خواهند برای نطق و کلام، پیشرفت و ترقی، اختراع و اکتشاف و پوشش و خوراک خود اندیشه کنند و زحمت تفکر و برنامه‌ریزی را به جوامع غربی واگذار نموده‌اند و از آنها تقلیدی که خود مصداق خودباختگی فرهنگی است، دارند و اگر چنانچه تفکر نمایند آن هم تکرار اندیشه‌های دیگران است و با این اندیشه‌هاست که ژست روشنفکری و اندیشمندانه را به خود می‌گیرند، حال آنکه این فقط تکرار اندیشه و عقاید دیگران است.

حال اگر به گذشته‌ی پرافتخار خود نگاهی گذرا بیندازیم همین جامعه و امت اسلامی را خواهیم دید که در برابر بزرگترین تمدن‌ها و امپراطوری‌های صاحب زر و زور و تزویر و بی‌عدالتی گردن خم نکرده بلکه آنها را شیفته و مبهوت فرهنگ و افکار خودش ساخته است. همین امت و تعلیمات ناب محمدی‌اش بود که زمانی بشریت را از پرستش مُردگان، چوب و درختان، چهارپایان، خورشید، ماه و ستارگان به طرف عبادت پروردگار جهانیان رساند و ندای یکتاپرستی و وحدانیت را در مقابل رستم‌ها و یزدگردهای زمان، باوجود اینکه اسباب تنعم و تن‌پروری در میان آنان موج می‌زد، طنین‌انداز کرد و هرگز تسلیم افکار غیر توحیدی جوامع زمان جاهلیت نشدند بلکه به آن اعتقادی که با سرشت‌شان پیوند خورده بود، فخر می‌ورزیدند. زمانی که از هویت آنها سوال می‌شد، خود را با تفاخر تسلیم شده در برابر رب کائنات معرفی می‌کردند و این چنین بیان می‌داشتند: (اللَّهُ اَبَعَثْنَا...)

ما قومی هستیم که حضرت دادارِ مطلق ما را مبعوث نموده است. ما آمده‌ایم تا شما را از جورِ ادیانِ منسوخ شده به مسیر عدل و سراسر لطفِ اسلام راستین بیاوریم.

آری! آنها حلاوت و شیرینی اسلام را چشیده بودند و تأثیراتِ تعلیم ناب محمدی (ص) را در زندگی خود مشاهده کرده و آن را به بهترین شکل در جامعه پیاده نمودند.

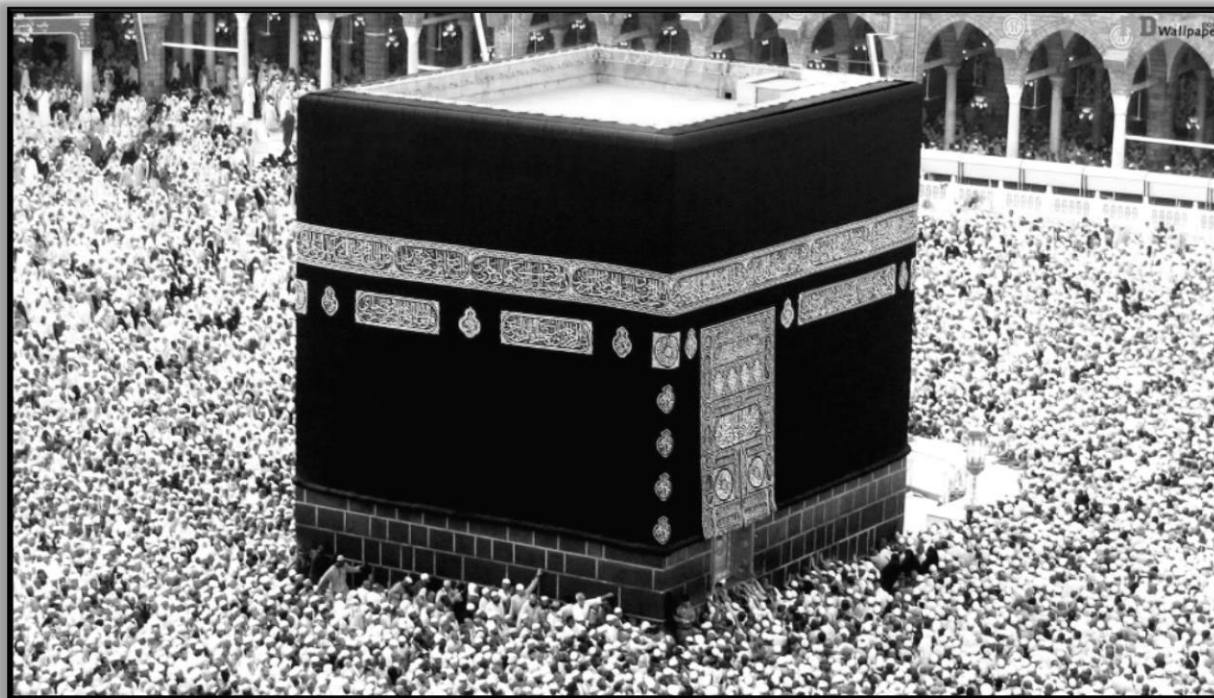
آری! ما بودیم که درس تهذیب و تمدن را با آموزه‌های آسمانی ناب اسلام به انسانیت معرفی می‌کردیم و زمانی حرف اول را در جهان بیان می‌کردیم و در برابر دنیا، حکومتی واحد و عادلانه داشتیم. سبحان الله!

بله! اسلام آن است و هیبت اسلام نیز همان. اما ای مسلمانان! کجایید که عزت، هیبت، شوکت و غیرتمان را دوباره به دست گیریم؟!

اکنون تنها راه نجاتمان از این گذرگاه تاریک و پریشان آن است که هویت و جوهر خودی خویش یعنی اسلام را دوباره جان بخشیم و از این آفت خطرناک "غرب‌زدگی" اجتناب ورزیم؛ که اگر این چنین شد کامیابی، سعادت، فلاح، رستگاری و عزت با ماست.

اسلام را با گذشته‌اش و با آموزه‌ها و راهکارهایش قضاوت کنید نه با مسلمانان مُدگرا و خودباخته‌ی فرهنگ منحط غرب...

به امید بازگشت فرهنگ غنی و ناب اسلامی.

حج؛ مظهر اقتدار و وحدت مسلمانان

عبدالحق سپاهی | طلبه فعلی اشاعت التوحید سراوان

حج، مجموعه‌ای از مناسک معنوی و سراسر حکمت است که مسلمانان از سراسر جهان برای تجدید میثاق با معبود خود گرد هم می‌آیند.

حج، مظهر اقتدار، عظمت، وحدت و یکپارچگی امت اسلامی است و جمع شدن امت مسلمان چنان ترس و رعبی در دل رهبران کفر انداخته است که تمام سعی و تلاش خود را برای کم‌رنگ کردن این مراسم اسلامی به کار می‌گیرند و با انتشار شبهات و سوالات اشتباه و غیر قابل قبول سعی در ایجاد بدبینی و دور کردن مسلمانان از این فریضه الهی دارند.

می‌گویند چرا به حج برویم در حالی که همسایه‌مان از گرسنگی نای نفس کشیدن ندارد؟ بهتر نیست پولمان را به فقیران هدیه دهیم؟

در پاسخ به این شبهه واهی و سوال اشتباه باید بگوییم: مشکل اصلی این قبیل افراد که سوالاتی از این دست را مطرح می‌کنند دلسوزی برای فقیران و گرسنگان نبوده و نیست بلکه آنها با اصل دین اسلام دشمنی و ستیز دارند.

دین اسلام، دین جامع و کاملی است و به فکر فقرا و نیازمندان نیز بوده است، اگر ثروتمندان جامعه اسلامی طبق حکم خداوند زکات اموال خود را پرداخت نمایند هیچ فقری باقی نمی‌ماند.

بسیار جای تاسف است که این افراد مغرض این حس منفی را نسبت به افراد عیاش یا توریست‌های خوشگذران که در مناطق گوناگون توریستی و سواحل زیبای غرب و شرق عالم به اسراف و هوسرانی مشغولند، به کار نمی‌برند و چنین احساس بدی را در قبال اینگونه افراد دور از حریم انسانیت ندارند اما وقتی که نوبت به حج می‌رسد حس دلسوزی‌شان گل می‌کند و سفر حج را باعث و بانی این همه فقر می‌دانند!

مطرح کردن چنین سوالاتی بخاطر این است که هنوز فلسفه اصلی حج را درک نکرده‌اند و آن را صرفاً یک سفر عادی شمرده‌اند در حالی که به هیچ وجه اینگونه نیست. در واقع فریضه حج به عنوان یک فریضه واجب باید همانند هر عمل دینی دیگر انجام شود و موانع سیاسی و اقتصادی نباید جلوی انجام این عمل مهم و واجب را بگیرد.

محمد صلاح ؛ پادشاه مسلمان آنفیلد

شهاب الدین مالکی | طلبه فعلی مدرسه دارالقرآن سراوان

محمد صلاح گلزن مصری تیم لیورپول که دیدار نیمه نهایی لیگ قهرمانان اروپا ۲۰۱۸ مقابل تیم "آ اس رم" فوق العاده ظاهره شده بود با درخشش خود باعث شد هواداران سرخ پوش لیورپول را پست سر خود بسیج و جهان را شیفته خود کند، این ستاره گلزن توانست آنچه را که غیرقابل تصور تلقی می شد ممکن سازد و در دیدار حساس نیمه نهایی لیگ قهرمانان اروپا در آنفیلد برای سرخ پوشان لیورپول ۲ گل و ۲ پاس گل به اسم خود ثبت کند و پایه گذار پیروزی ۵ بر ۲ تیمش باشد.

اهمیت این شاهکار فراتر از مستطیل سبز است و درخشش محمد صلاح به عنوان یک مسلمان باعث شد هواداران انگلیسی لیورپول سروده ای را در وصف دین اسلام زمزمه کنند با این مضمون که: اگر او (محمد صلاح) پندگل دیگر بزند من هم میخوام مسلمان شوم ، من میخوام مثل او (محمد صلاح) در مسجد بنشینم چون او این را دوست دارد.

محمد صلاح ستاره مسلمان لیورپولی با درخشش خود در مستطیل سبز تاکنون توانسته همچون مبلغی بزرگ دهها نفر را مسلمان کند و او تنها مبلغی است که این شاهکار را بدون اینکه منبری داشته باشد انجام دهد.

محمد صلاح (به عربی محمد صلاح غالی) متولد ۱۵ ژوئن ۱۹۹۲ میلادی ، بازیکن تیم ملی مصر و باشگاه لیورپول انگلستان است. وی در پست های هافبک هجومی و حمله و وینگر راست بازی میکند و سابقه عضویت در تیم های مغاولون العرب ، بازل ، چلسی ، فیورنتینا ، رم و لیورپول را دارد. صلاح سابقه ۵۷ بازی و ۳۳ گل ملی در کارنامه خود دارد. محمد صلاح در بازی مقدماتی جام جهانی ۲۰۱۸ با گل پنالتی در دقیقه ۹۵ باعث صعود مصر به جام جهانی پس از ۲۸ سال شد.

صلاح یک مسلمان است و معمولاً بعد از هر گل زدن سجده می کند و شکر خدا را به جا می آورد. "طرفداری" در یک مصاحبه جالب به نقل از دلیلی میل در جزئیات جالبی از زندگی محمد صلاح می گوید: زمانی که محمد صلاح در مصر بازی می کرد از منزل پدرش دزدی شد و محمد برای اینکه در آن شرایط کنار خانواده اش باشد به خانه برگشت. دزد پس از ۲ روز دستگیر شد؛ با وجود اینکه پدر محمد صلاح می خواست مراحل قانونی را پیگیری کند ، محمد درخواست کرد که پرونده را کنار بگذارند و در عوض به آن دزد مبلغی پول داد تا زندگی اش را سر و سامان دهد؛ او به آن فرد کمک کرد تا یک شغل پیدا کند؛ محمد صلاح گفته بود دلیل این بوده که می خواسته همه فرصت زندگی داشته باشند.

از گوشه و کنار جهان اسلام ...

چه تعداد مسجد در جهان وجود دارد؟ / Darulquran.ir

آمارها تا سال ۲۰۱۶ میلادی درباره تعداد مساجد در جهان نشان می دهد که حدود ۴ میلیون مسجد در آن وجود دارد اما برخی آمارها نیز این تعداد را سه میلیون و ۶۰۰ هزار تا سه میلیون و ۸۵۰ هزار باب تخمین زده اند. توزیع مساجد در جهان در میان کشورهای مختلف، متفاوت است.

آمار مساجد در اندونزی

بر اساس گزارش ها، کشور اندونزی بیشترین مسجد را در جهان دارا است. این کشور همچنین نزدیک به ۱۳ درصد کل مسلمانان جهان را دارد. در کشور اندونزی، حدود ۸۰۰ هزار مسجد وجود دارد.

آمار مساجد در هند

کشور هند دومین کشور از نظر تعداد مسجد در جهان است که تعداد مساجد آن، به ۳۰۰ هزار باب می رسد.

آمار مساجد در بنگلادش

کشور بنگلادش، سومین رتبه را در تعداد مساجد در جهان دارد. این کشور، ۲۵۰ هزار مسجد دارد.

آمار مساجد در پاکستان

کشور پاکستان، چهارمین کشور در جهان است که بیشترین تعداد مساجد را دارد. در این کشور، ۱۲۰ هزار مسجد وجود دارد.

آمار مساجد در دیگر کشورهای جهان

کشورهای مصر، ۱۰۸ هزار، عربستان ۹۴ هزار، ترکیه بیش از ۸۲ هزار، ایران بیش از ۷۰ هزار، مراکش ۴۱ هزار و چین نیز ۳۹ هزار مسجد دارند. بر اساس گزارش ها، بقیه مساجد در دیگر کشورهای جهان قرار دارند. سرشماری های بسیاری نیز در جهان نشان می دهد که آمار مساجد در جهان رو به افزایش است.

پاکستان به لحاظ تعداد حافظان قرآن در رتبه نخست جهان قرار دارد

امسال بیش از ۱۲۰ هزار طلبه پسر و دختر از مدارس مختلف پاکستان موفق به حفظ قرآن شده اند و ۷۳ هزار از آنان در امتحانات حفظ قرآن تحت نظارت مرکز وفاق المدارس العربیه شرکت می کنند. براساس این گزارش، تاکنون یک میلیون و صد هزار طلبه پسر و دختر تحت نظارت وفاق المدارس العربیه موفق به حفظ قرآن شده اند. iqna.ir

عجوبه‌ی مسلمانِ آنفیلد، لیورپولی‌ها را مسلمان می کند!

علی عالی خبرنگار ورزشی در تویترش نوشت؛ به خانه پدرش دستبرد زدند. دزد شناسایی شد. به پدرش گفت از شکایت صرفنظر کنند و شغلی هم برای دزد دستوپا کرد. مگر مسلمانی و انسانیت همین نیست؟

محمد صلاح، بازیکن مصری ۲۶ ساله‌ی تیم فوتبال لیورپول، اخیراً به شکل عجیب و غریبی گل‌های زیادی برای تیمش زده و باعث شده عده‌ای از طرفداران این تیم بگویند بخاطرش مسلمان می شوند! این هواداران سرودی ساخته اند و می خوانند بخاطر تو به مسجد خواهیم رفت و مسلمان خواهیم شد!

محمد صلاح به «پادشاه مصری» لیورپولی‌ها تبدیل شده؛ پادشاهی که پس از گل‌های خود، روبروی هوادارانِ شادمانِ انگلیسی، سر به سجده‌ی پادشاه عالم می ساید.

نرم افزار جامع الکتاب التسعة

۹ کتاب حدیث
اهل سنت

جَامِعُ الْکُتُبِ التَّسَعَةِ عنوان نرم افزار بسیار ارزنده و مفیدی است که شرکت "دارالعربیة" در سال ۲۰۱۷ برای سیستم عامل اندروید ساخت. نرم افزاری که در نه کتاب مشهور حدیث که مهمترین کتب حدیث نیز به شما میروند یعنی: صحیح بخاری، صحیح مسلم، سنن ابی داود، سنن ترمذی، سنن نسائی، سنن ابن ماجه، موطا امام مالک، سنن دارمی و مسند امام احمد را شامل می شود.

این نرم افزار بسیار مفید و زیبا دارای قابلیت های منحصر بفردی می باشد. از جمله این قابلیت ها میتوان به مواردی همچون ظاهر جذاب و کاربر پسند آن اشاره نمود. شرکت دارالعربیة، سازنده این نرم افزار، سعی نموده استفاده از این نرم افزار را برای کاربر آسان نماید تا کاربر به راحتی به بخش مورد نظر خود دسترسی پیدا کند.

در صفحه اصلی نرم افزار شما میتوانید مواردی همچون: عَرَضُ الْکُتُبِ (نمایش کتابها)، الْبَحْثُ (جستجو)، ملاحظات (یادداشت های کاربر)، التَّقْسِیمُ الْمَوْضُوعِی (دسته بندی احادیث بر اساس موضوع)، الْمُفَضَّلَةُ (احادیث مورد پسند کاربر)، اِذْهَبْ اِلَى الْحَدِیْثِ (رفتن به حدیث) را مشاهده خواهید کرد.

در صفحه نمایش حدیث، اسامی راویان را مشاهده می کنید که با کلیک بر روی آن اسم، ملاحظات و شرح حالی را از ثقه بودن و موارد دیگر در آن مشاهده می کنید.

همچنین در بالای صفحه شماره حدیث، نوع حدیث (صحیح، مرفوع و ...) عنوان فصل (کتاب) و باب حدیث (مانند: کتاب الایمان | باب علامه المنافیق) را میتوانید ببینید.

در پایین صفحه نیز دکمه هایی برای دسترسی به "شرح حدیث" (الشرح)، "سند حدیث" (التخریج)، "نوشتن یادداشت" (ملاحظه)، "اشتراک گذاری" (المشاركة) و "تنظیمات نمایش" (العرض) قرار داده شده است.

در این نرم افزار میتوانید متن حدیث را بر روی یک عکس نوشته و آنرا به همراه سندش به صورت عکس نوشته برای دوستان خود اشتراک گذاری کنید. (المشاركة > صوره > ارسال > انتخاب عکس برای استفاده در عکس نوشته > ارسال در نرم افزار مورد نظرتان مانند واتساپ یا تلگرام)

در بخش جستجو میتوانید با وارد کردن یک کلمه تمامی احادیث را جستجو نموده و احادیثی که در آنها کلمه مذکور باشد را مشاهده کنید. همچنین میتوانید از گزینه "البحث فی:" (جستجو در:) کتبی که میخواهید کلمه یا حدیث را در آنها جستجو کنید انتخاب نمایید.

با انتخاب سربرگ "التقسیم الموضوعی" در بخش جستجو میتوانید احادیث را بر اساس موضوع آن جستجو نمایید. در بخش "التقسیم الموضوعی" می توانید دسته بندی احادیث را بر اساس موضوع آنها مشاهده کنید و به راحتی احادیث در مورد یک بحث را در یک صفحه ببینید و از آنها استفاده کنید. دسته بندی موضوعی حدیث برای محققین و پژوهشگران علوم حدیث بسیار مهم می باشد و چه بسا برای پیدا کردن احادیث درباره یک موضوع ساعتها کتب حدیث را جستجو می کنند. اما با این نرم افزار به راحتی تمام احادیث درباره یک بحث را در کنار هم پیدا میکنید. با کلیک بر روی موضوع دلخواه تعداد احادیث، دسته بندی های آن موضوع را مشاهده می کنید.

این نرم افزار بر روی سیستم عامل اندروید، نسخه ۴ به بالا قابل نصب است. نرم افزار مذکور در گوگل پلی با امتیاز ۴٫۹ و با تعداد نصب ۷ هزار نفر یکی از برترین نرم افزار موجود در زمینه احادیث نبوی می باشد.

📲 برای ورود به صفحه دانلود لینک زیر را در مرورگر موبایل یا رایانه خود وارد کنید 📲

yon.ir/9books

سنت دانلود

مرکز ارائه برترین فایل‌های اهل سنت

برترین فایل‌های اسلامی را در **سنت دانلود** ببینید.

گلچین تلاوت‌های قرآن کریم | کتب مفید اهل سنت
سخنرانی علمای اهل سنت | اناشید جدید اسلامی
نرم افزارهای مفید و کاربردی برای موبایل و رایانه
فیلم و سریال های اهل سنت | و صدها فایل دیگر ...

سنت دانلود را دنبال کنید و آنرا به دوستان خود معرفی کنید.

www.SunnatDownload.net

[telegram.me/SunnatDL](https://t.me/SunnatDL)

[Instagram.com/SunnatDL](https://www.instagram.com/SunnatDL)

استان سیستان و بلوچستان ، سراوان
خیابان طالقانی ۱۹ ، مدرسه دارالقرآن

مارا دنبال کنید و با ما تماس بگیرید.

www.Darulquran.ir

[Telegram.me/Darulquran_ir](https://t.me/Darulquran_ir)

[Instagram.com/Darulquran.ir](https://www.instagram.com/Darulquran.ir)

۰۹۱۵۹۴۸۸۱۱۳ – ۰۹۱۵۱۹۸۹۳۸۷

مدرسه دارالقرآن سراوان

آدرس:

استان س و ب ، سراوان ، خیابان طالقانی ۱۹

تقدیم به جوانان پرپر شده برای کسب رزق!

بار دیگر می‌شود تکرار ، داغ مادری
در بغل می‌گیرد از ما آشنای دیگری
ماند از او یک جسم آتش‌پوش و خونین‌پیکری
دیده بر ره منتظر بنشسته غمگین‌همسری
مثل سیلابی خروشید اشک‌های خواهری
غصه‌ای دیرین و تلخ و قصه‌ی زجرآوری
بی‌عدد بینی در اینجا لاله‌های پرپری
می‌زند هرکس به نحوی بر تن ما خنجری
دیده می‌بیند در این ایام وضع بدتری
شرح و تفصیلش نگنجد در میان دفتری
می‌توانی چون بخواهی! چون خدای اکبری
شاگرد بلوچ‌زهی (شاهد)

در میان دود و آتش می‌گذارد پیکری
بار دیگر شعله‌های سوزناک روزگار
از برای لقمه‌نانی رفت ، لیکن برنگشت
کودکی چشم انتظار دیدن روی پدر
تار و پودش سوخت و بغضی خلق‌بابا را گرفت
رقص این دود غلیظ نابکار آرد به یاد
یک قدم با من بیا ای هم‌سرشت! ای هم‌زبان!
این که ناقابل شده گویا عزیزان! جان‌ماست!
داغ بر داغ دل این قوم مظلوم است بس!
گر بگویم من ز درد مردم خونین جگر
درد ما را خود مداوا کن خداوندا که تو

نسیم اسلرم

نشریه فرهنگی - دینی طلاب
مدرسه دارالقرآن سراوان

سنت داندود را ببینید و به دوستان خود معرفی کنید.

www.SunnatDL.com

Telegram.me/SunnatDL

Instagram.com/SunnatDL

Aparat.com/SunnatDownload

**پایگاه اطلاع رسانی مدرسه دارالقرآن سراوان را ببینید
و به دوستان خود معرفی کنید.**

www.Darulquran.ir

Telegram.me/Darulquran_ir

Instagram.com/Darulquran.ir

Aparat.com/Darulquran

